Τὸ φύλλον δραχμ. 2 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες
Τὸ πρῶτον φύλλον κάθε μηνὸς δωδεκασέλιδον, ἐπίσης δραχ. 2.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 80. Ἑξάμηνος δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια δεκαπέντε 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 34ος — *Ἐν Ἀθήναις, 18 Ἰουνίου 1927* — *Ἔτος 49ον.—Ἀριθ. 29*

ΜΟΚΟΚΟ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL]

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Νὰ τί προτείνω ἐγώ, σύντροφοι, εἶπε τότε ὁ Αὔγουστος. Ἀπὸ σήμερα θὰ ἐγκαινιάσουμε ἕναν κουμπαρά, ποὺ θὰ τὸν ὀνομάσουμε «ὁ κουμπαρὰς τῆς ἐκδίκησης». Καθένας μας θὰ ρίχνει μέσα, στὴν ἀρχή, ἕνα φράγκο τὴν ἡμέρα.

— Δεχόμαστε, ἀπάντησαν ὁ Ἡρακλῆς καὶ ὁ Πούμ-Πούμ.

— Μὰ δὲ φτάνει αὐτό, πρόσθεσε ὁ κλάουν. Ἐγὼ προτείνω νὰ ἐπωφεληθοῦμε ἀπὸ τὴν εὐκαιρία καὶ νὰ κόψουμε ὅλα τὰ ἐλαττώματά μας. Ἐγὼ λόγου χάρη συνειθίζω νὰ πηγαίνω στὸ καφενεδάκι καὶ νὰ πίνω δυὸ τρία ἀψέντια τὴν ἡμέρα, ἐνῷ ξέρω πὼς αὐτὸ μὲ πειράζει στὴν ὑγεία μου. Ἀπὸ σήμερα καταργῶ τ' ἀψέντια καὶ ρίχνω στὸ κουτὶ τὰ δυὸ φράγκα ποὺ οἰκονομῶ ἔτσι.

— Ἐγώ, ἐξακουλούθησε ὁ Ἡρακλῆς, βλαστημῶ ὅλη τὴν ὥρα κι' αὐτὸ εἶναι πολὺ ἄσχημο. Λοιπόν, ἀπὸ σήμερα, κάθε φορὰ ποὺ θὰ μ' ἀκοῦτε νὰ βλαστημῶ, θὰ μοῦ βάζετε πρόστιμο μιὰ δεκάρα γιὰ τὸν κουμπαρᾶ.

Ὁ Πούμ-Πούμ βρισκόταν σ' ἀμηχανία. Ζητοῦσε νὰ βρεῖ κι' αὐτὸς ὁ καϊμένος ἕναν τρόπο νὰ ἐνισχύσει τὸ κοινὸ ταμεῖο. Μὰ ὁ καλὸς νέος δὲν εἶχε ἐλαττώματα: δὲν ἔπινε, μήτε βλαστημοῦσε. Μὰ ξαφνικὰ φώναξε:

— Τὸ βρῆκα! ἐγὼ θὰ ρίχνω μιὰ δεκάρα στὸν κουμπαρᾶ, κάθε φορὰ ποὺ θὰ κάνω λάθος ὅταν μιλῶ γαλλικά!

Ὁ καϊμένος ὁ Πούμ-Πούμ! Ἦταν τρομαχτικὴ ἡ ὑποχρέωση ποὺ ἔπερνε ἀπάνω του, γιατὶ πολὺ σπάνια ἔλεγε μιὰ ὁλόκληρη γαλλικὴ φράση χωρὶς λάθος.

Ὁ Ἡρακλῆς ἔφερε ἀπὸ τὸ μπουφφὲ ἕνα μεγάλο τενεκεδένιο κουτὶ ἀπὸ μπισκότα κι' ἔκαμε μὲ τὸ σουγιά του μιὰ σχισμάδα στὸ σκέπασμα. Ὕστερα τὸ τοποθέτησε στὴ μέση τοῦ τραπεζιοῦ κι' εἶπε:

— Θαυμάσιος δὲν εἶναι ὁ κουμπαράς μας;

Οἱ παλιάτσοι συμφώνησαν ὅτι τὸ ἔργο τοῦ Ἡρακλῆ ἦταν θαυμάσιο κι' ἔρριξαν ὁ καθένας μέσα τὴν πρώτη εἰσφορά του.

«Ἦταν μιὰ πολὺ διασκεδαστικὴ βραδιά». (Σελ. 254, στ. α'.)

Ὁ Μοκοκό, ποὺ τὰ παρακολουθοῦσε ὅλ' αὐτὰ χωρὶς νὰ βγάζῃ μιλιά, σηκώθηκε καὶ ρώτησε μὲ κάποια συγκίνηση:

— Κι' ἐμεῖς τί θὰ βάζουμε στὸν κουμπαρά; Ἐγὼ κι' ἡ Ἰσλὲ θέλουμε νὰ βγάζουμε καὶ μεῖς λεφτά.

Οἱ παλιάτσοι κούνησαν τὸ κεφάλι χωρὶς ν' ἀπαντήσουν. Καταλάβαιναν πολὺ καλὰ τὴν ἐπιθυμία τοῦ παιδιοῦ, μὰ ἤξεραν ὅτι πολὺ δύσκολα θὰ μποροῦσε νὰ πραγματοποιηθῇ.

Ὁ Μοκοκὸ ὅμως ἐπέμεινε:

— Θέλουμε νὰ δουλέψουμε... νὰ βγάλουμε λεφτά, πολλὰ λεφτά, νὰ γεμίσει γρήγορα τὸ μεγάλο κουτί μας.

— Πάρτε μας στὸ τσίρκο, εἶπε ἡ Ἰσλέ. Ἐγὼ ξέρω νὰ χορεύω.

— Καὶ γώ, πρόσθεσε ὁ Μοκοκό, νὰ κάνω ὅ,τι μοῦ πῆτε.

— Ἄ, ὄχι, ἀπάντησε ὁ Αὔγουστος, δὲ θὰ σᾶς πάρουμε στὸ τσίρκο. Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ παλιάτσου θέλει πολλὴ ἐξάσκηση καὶ εἶναι πολὺ κουραστικό

— Ναί, ἀλλὰ δὲ μποροῦμε νὰ καθόμαστε ἐμεῖς, ὅταν ἐσεῖς θὰ ἐργάζεστε γιὰ νὰ γεμίσετε τὸ κουτί, εἶπε ὁ Μοκοκό.

Μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν ἐπιμονή, ὁ Αὔγουστος σκέφθηκε κάμποσο κι' εἶπε!

— Ναί, τὰ παιδιὰ ἔχουν δίκιο. Θὰ βροῦμε ἕναν τρόπο νὰ βγάζουν χρήματα. Ἀκοῦστε με νὰ σᾶς πῶ: Ὁ διευθυντὴς τῆς μπύρας «Ὁ Ἄσπρος Γάτος» εἶναι στενὸς φίλος μας καὶ ξέρω ὅτι ζητᾶ νὰ βρεῖ θυρωρό. Θὰ ἔπαιρνε μὲ πολλὴ του εὐχαρίστηση ἕναν ἀραπάκο, ἄν, ἐννοεῖται, ὁ μικρὸς πρίγκιπας δὲ ντρέπεται νὰ παίρνει τὶς ὀμπρέλλες καὶ τὰ παλτὰ τῶν πελατῶν...

Ὁ Μοκοκὸ σηκώθηκε καὶ φώναξε μὲ θέληση:

—Ἐγὼ δὲ ντρέπομαι γιὰ δουλειά. Ἐγὼ θέλω νὰ βγάλω χρήματα, γιὰ νὰ πάω νὰ πολεμήσω.

Ἡ Ἰσλὲ περίμενε μὲ ἀγωνία:

— Καὶ γώ, κύριε Πούμ - Πούμ, τί θὰ κάμω;

—Μπορεῖς καὶ σὺ μιὰ χαρὰ νὰ μπεῖς στὸν «Ἄσπρο Γάτο». Μπορεῖς νὰ χορεύεις ἢ νὰ πουλᾶς λουλούδια.

Ἡ κόρη τοῦ Μαμοῦ χτύπησε παλαμάκια ἀπ' τὴ χαρά της.

— Θὰ χορεύω, θὰ χορεύω, κύριε Πούμ - Πούμ! Θὰ ἰδῆτε ποῦ ὅλοι θὰ εἶναι εὐχαριστημένοι μὲ τὴν Ἰσλέ.

—Ἔστω λοιπόν, ἐδήλωσε ὁ παλιάτσος. Ἀφοῦ τὰ παιδιὰ θέλουν νὰ ἐργαστοῦν, ἂς ἐργαστοῦν. Αὐτὸ εἶναι τιμή τους, ἡ δουλειὰ δὲν ἔχει ντροπή. Ἀπόψε κιόλας, μετὰ τὴν παράσταση, θὰ σᾶς πάω στὸ διευθυντή. Ἔχω πολλὲς ἐλπίδες πῶς θὰ σᾶς πάρει.

Ὁ Ἡρακλῆς τότε εἶχε μιὰ ὡραία ἰδέα:

—Καὶ μάλιστα θὰ σᾶς πάρουμε καὶ στὸ τσίρκο, νὰ ἰδῆτε ἕνα σωρὸ ὡραῖα πράγματα...

Ἡ φύση ἔχει δώσει στὰ παιδιὰ τὸ χάρισμα νὰ ξεχνοῦν γρήγορα καὶ τὶς πιὸ θλιβερὲς ἐντυπώσεις.

Ἔτσι ὁ Μοκοκὸ κι' ἡ Ἰσλέ, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ κέρδιζαν λεπτὰ γιὰ νὰ γυρίσουν στὴν πατρίδα τους, παρηγορήθηκαν καὶ ξέχασαν τὴ θλιβερὴ εἴδηση ποὺ εἶχαν μάθει στὸ Ὑπουργεῖο. Χάρηκαν μάλιστα γιατὶ στὸ ἑξῆς θὰ ἦταν πελάτες πιὰ καὶ ὄχι ὑπηρέτες ἢ σκλάβοι στὸ ξενοδοχεῖα, καὶ τὸ ἴδιο βράδυ ἡ Ἰσλὲ ἔφαγε, ὄχι πιὰ στὴν κουζίνα, ἀλλὰ στὸ τραπέζι, πλάϊ στὸ Μοκοκό.

Στὴ μέση τοῦ τραπεζιοῦ ἦταν τοποθετημένο τὸ μεγάλο κουτί, ὅπου ἔπεσαν ἀρκετὰ νομίσματα ἐκεῖνο τὸ βράδυ, γιατὶ ἀπάνω στὸ φαγητό, ὁ Αὔγουστος τράβηξε μερικὰ ποτήρια οὔζο, ὁ Ἡρακλῆς βλαστήμησε κι' ὁ Πούμ ἔκαμε ἀρκετὰ «μαργαριτάρια».

Στὶς ὀκτώ, ὁ Μοκοκὸ κι' ἡ Ἰσλέ, πάντα μὲ τὰ ἐθνικά τους φορέματα, ξεκίνησαν μαζὶ μὲ τοὺς παλιάτσους γιὰ τὸ τσίρκο.

Ἐκεῖ εἶδαν τοὺς καλοὺς προστάτες τους σ' ὅλη τους τὴ δόξα. Ἀντίκρυσαν μὲ περηφάνεια τὸν Ἡρακλῆ νὰ σηκώνη στὴ ράχη του δυὸ ἄλογα, ποὺ στεκόνταν στὶς δυὸ ἄκρες μιᾶς σανίδας. Χειροκρότησαν τὸν Αὔγουστο, ποὺ σωριαζόταν χάμω τόσο κωμικὰ καὶ σηκωνόταν πάλι μ' ὅλη του τὴ σοβαρότητα. Τέλος ἀνατρίχιασαν βλέποντας τὰ ἐπικίνδυνα πηδήματα τοῦ Πούμ-Πούμ, τὸ χορό του ἀπάνω στὸ ἄλογο ποὺ ἔτρεχε, τὸ τρέξιμό του πάνω στὸ σύρμα καὶ τὸ κουλούριασμά του μέσα σ' ἕνα στεφάνι! Ναί, ἦταν μιὰ πολὺ διασκεδαστικὴ βραδιά.

Ὅταν ἔσβησαν τὰ φῶτα, ὁ Μοκοκὸ ἔλεγε στὴν Ἰσλέ, καθὼς περίμεναν τοὺς φίλους των:

—Ἰσλέ, ἐμεῖς ὡραῖα γελάσαμε ἀπόψε. Ἀπὸ αὔριο ὅμως, δουλειὰ ἐμεῖς, δουλειὰ ὅλη μέρα! Πρέπει νὰ ἐλευθερώσουμε τὸ βασιλιά μας!

Καὶ ξεκίνησαν μὲ ἀπόφαση γιὰ τὸν «Ἄσπρο Γάτο».

Ὁ γιὸς τοῦ βασιλιὰ Τόφφα θὰ ἔκανε κι' αὐτὸς τὴ μαθητεία του στὴ ζωή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ὁ «Ἄσπρος Γάτος»

Ἀπὸ τρεῖς ἑβδομάδες, ὁ Μοκοκὸ κι' ἡ Ἰσλὲ ἀνήκουν στὸ προσωπικὸ τοῦ μεγάλου κέντρου τῆς μόδας.

Ἁ, μεγάλε βασιλιὰ Τόφφα, ποῦ εἶσαι νὰ ἰδῇς τὸ γιὸ καὶ διάδοχό σου, τὴν ἐλπίδα τοῦ ἔθνους σου, τὸν ἀπόγονο τῆς εὐγενικῆς φυλῆς τῶν Ἀκουτονάρ, ντυμένο μ' ἕνα κόκκινο κοστούμι μὲ χρυσὰ κουμπιά, μ' ἕνα μικρὸ «πολὸ» στὰ κατσαρά του μαλλιά, ν' ἀνοίγει τὴ μεγάλη πόρτα τοῦ νυχτερινοῦ κέντρου στοὺς ἐπισκέπτες!

Κι' ὅμως, ὁ μικρὸς πρίγκιπας δὲν εἶναι διόλου δυστυχισμένος. Ἂν δὲν εἶχε τὴ θλίψη νὰ συλλογίζεται τὸν πατέρα του αἰχμάλωτο, ἴσως θὰ τὸν διασκέδαζε πολὺ ἡ ζωὴ αὐτή, ποὺ ἦταν πάντως προτιμότερη ἀπὸ τὴ ζωὴ στὴ «Διάνα».

Δὲν ἦταν βέβαια εὐχάριστο νὰ βρίσκεται τὶς βραδινὲς ὧρες μέσα στὸ ρεῦμα τῆς μεγάλης πόρτας. Μὰ ἀργότερα, ὅταν ἦταν φερμένη ὅλη ἡ πελατεία, ἔκανε γούστο νὰ βλέπει τὶς στολισμένες κυρίες καὶ τοὺς μαυροφορεμένους κυρίους τοῦ Παρισιοῦ. Συχνὰ μάλιστα τοῦ μιλοῦσαν, τὸν φώναζαν στὰ τραπέζια τους, γιατὶ σιγὰ-σιγὰ εἶχε μαθευτεῖ σ' ὅλους τοὺς πελάτες ἡ θλιβερή του ἱστορία.

Τὸν ρωτοῦσαν γιὰ τὴ χώρα του καὶ γιὰ τὶς συμφορές του. Κι' ὁ μικρός μας φίλος ἐξιστοροῦσε τὰ σχέδιά του: ὅτι θὰ περίμενε νὰ μαζέψει ὅσα χρήματα χρειάζονταν γιὰ τὸ ταξίδι καὶ τότε θὰ πήγαινε στὴ χώρα του, νὰ τιμωρήσει τοὺς ἐχθροὺς τῆς φυλῆς του.

Ἡ ἱστορία αὐτὴ συγκινοῦσε τοὺς πελάτες καὶ συχνὰ ἔδιναν στὸ ἀραπάκι καὶ χρυσὰ ἀκόμη νομίσματα, γιὰ νὰ τὸν βοηθήσουν στὰ σχέδιά τοῦ.

Ἕνα βράδυ μάλιστα, κάποιος νεαρὸς εὔθυμος πελάτης ἀνέβηκε σ' ἕνα τραπέζι κι' ἔβγαλε ἕνα μικρὸ λόγο γιὰ τὸ Μοκοκό, ζητώντας ἀπ' ὅλους τοὺς παρόντες τὴν ὑποστήριξή τους.

Ἦταν Σαββατόβραδο καὶ τὸ κέντρο ἦταν γεμάτο. Ὁ νέος τριγύρισε μ' ἕνα πιάτο στὰ τραπέζια καὶ κανεὶς δὲν τοῦ ἀρνήθηκε τὴ συνδρομή του. Ἔτσι ὁ Μοκοκὸ γύρισε τὸ βράδυ αὐτὸ μὲ τὶς τσέπες γεμάτες. Πάνω ἀπὸ διακόσια φράγκα μπῆκαν στὸν κουμπαρά!

Μὰ τὸ ἴδιο γενναιόδωρη ἦταν ἡ πελατεία καὶ στὴ συμπαθητικώτατη Ἰσλέ, ποὺ χόρευε τόσο ὡραῖα τοὺς χοροὺς τῆς πατρίδας της μὲ τὴ συνοδεία τῆς τσιγκάνικης ὀρχήστρας.

Ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα, τὰ παιδιὰ ἔβλεπαν ὅτι ὁ κουμπαρὰς γινόταν ὅλο καὶ βαρύτερος.

—Ἔννοια σου, γρήγορα θὰ πᾶμε στὴν Ἀφρική! ἔκανε χαρούμενος ὁ Μοκοκό.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ (Βραβεῖον Νομπέλ)

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Πῶς! καὶ τὸν χειμῶνα ἀκόμη μένετε στὸ νησί; εἶπε μὲ θαυμασμὸ ἡ Ἄκκα.

— Καὶ βέβαια, ἀποκρίθηκε τὸ κριάρι. Βρίσκουμε πάντοτε ἀρκετὴ τροφή.

— Λοιπὸν ἐσεῖς περνᾶτε πολὺ πιὸ καλὰ ἀπὸ τὰ ἄλλα ἀρνιά, εἶπε ἡ Ἄκκα. Γιατί λοιπὸν φαιτόσαστε τόσο δυστυχισμένα;

— Τὸν περασμένο χειμῶνα, εἶπε τὸ κριάρι, τὸ κρύο ἦταν τόσο δυνατό, ὥστε πάγωσε κι' ἡ θάλασσα. Καὶ τότε πέρασαν τρεῖς ἀλεπούδες ἀπὸ τὴν Γκότλαντ στὸ νησί μας καὶ ἀπὸ τότε ἔμειναν ἐδῶ. Ἕως ἐκείνη τὴν ἡμέρα δὲν ἦταν οὔτε ἕνα βλαβερὸ ζῶο στὸ νησί.

— Μὰ πῶς τολμοῦν οἱ ἀλεπούδες νὰ τὰ βάλουνε μαζί σας;

— Δὲν μᾶς πειράζουν τὴν ἡμέρα, γιατὶ τότε μποροῦμε νὰ ὑπερασπισθοῦμε τὸν ἑαυτό μας, εἶπε τὸ κριάρι καὶ κούνησε τὰ μεγάλα κέρατά του. Ἀλλὰ τὴ νύχτα, ὅταν κοιμόμαστε, τότε τρυπώνουν μέσα στὴ σπηλιά, Κάνουμε ὅ,τι μποροῦμε γιὰ νὰ μὴ μᾶς πάρῃ ὁ ὕπνος, ἀλλὰ κάποτε πρέπει κανεὶς νὰ κοιμηθῇ καὶ τότε βρίσκουν τὴ στιγμὴ κατάλληλη. Ἐσκότωσαν ὥς τώρα ὅλα τὰρνιὰ ποὺ κατοικοῦσαν στὶς ἄλλες σπηλιὲς τοῦ νησιοῦ, κι' εἶχε κοπάδια ποὺ πολλὰ ἦταν μεγαλύτερα ἀπ' τὸ δικό μας.

— Καλύτερα θὰ ἦταν γιὰ μᾶς ἂν εἴμαστε ἥμερα πρόβατα, εἶπε ἡ προβατίνα.

— Νομίζετε πῶς θἄρθουν κι' ἀπόψε ἡ ἀλεπούδες; ρώτησε ἡ Ἄκκα.

—Δὲν γίνεται ἀλλοιῶς, εἶπε ἡ προβατίνα. Ἤρθαν καὶ χθὲς τὴ νύχτα καὶ μᾶς ἅρπαξαν ἕνα ἀρνάκι, καὶ δὲν θὰ πάψουν νἄρχονται ὥσπου νὰ μᾶς ξεκάνουν ὅλα. Ἔτσι ἔκαναν καὶ μὲ τἄλλα τὰ κοπάδια.

— Ἀλλ' ἂν ἐξακολουθήσετε νὰ μένετε δῶ-πέρα, τότε ὅλα θὰ χαθῆτε.

— Ναί, δὲν θὰ περάσῃ πολὺς καιρὸς ποὺ δὲν θὰ βρίσκεται οὔτε ἕνα ἀρνὶ στὴ μικρὴ αὐτὴ νῆσο Κάρλ, εἶπε ἡ

προβατίνα ἀναστενάζοντας θλιβερά.

Ἡ Ἄκκα στάθηκε ἀναποφάσιστη. Νὰ βγῇ πάλι ἔξω στὴν τρικυμία, ἦταν βέβαια πολὺ δυσάρεστο· ἀλλὰ νὰ μείνει πάλι σ' ἕνα σπίτι, ὅπου περίμεναν τέτοιους ἐπισκέπτες, ἦταν πολὺ χειρότερο. Ἀφοῦ ἐσκέφθηκε κάμποση ὥρα, κοίταξε τὸν Νίλς καὶ τοῦ εἶπε:

— Δὲν θἄθελες καὶ τώρα νὰ μᾶς βοηθήσῃς, ὅπως τὰ ἔκανες τόσες φορές;

— Πῶς; εἶπε ὁ Νίλς μὲ τὴν πιὸ μεγάλη προθυμία.

— Κοιμᾶσαι, σὲ λυπᾶμαι ποὺ θὰ μείνεις ἀγρυπνος, ἐξακολούθησε ἡ Ἄκκα, ἀλλὰ θὰ σὲ παρακαλοῦσα, ἂν μποροῦσες, νὰ μὴν κοιμηθῇς καί, μόλις δῇς καὶ ἔρχονται οἱ ἀλεπούδες, νὰ μᾶς ξυπνίσῃς γιὰ νὰ προφτάσουμε νὰ φύγουμε.

Ὁ Νίλς τῆς ὑποσχέθηκε πῶς θὰ τὸ κάνει. Ἤξερε ἄλλωστε ὅτι οἱ ἄλλοι ἦσαν πολὺ πιὸ κουρασμένοι ἀπὸ αὐτὸν καὶ μὲ τὸ δίκιο τους γύρευαν νὰ κοιμηθοῦν.

Πῆγε στὸ ἄνοιγμα τῆς σπηλιᾶς καὶ χώθηκε σ' ἕνα προφυλαγμένο μέρος. Ἡ τρικυμία ἐξακολουθοῦσε, ἀλλὰ στιγμὲς-στιγμὲς σκορπίζονταν τὰ σύννεφα καὶ τὸ φεγγάρι ξεπρόβαλλε κι' ἔπαιζε μὰ τὰ κύματα. Ὁ Νίλς κοίταξε ἔξω ἀπὸ τὴ σπηλιά. Βρισκόταν ψηλὰ στὸ βράχο καὶ γιὰ νὰ φθάσῃ κανεὶς ὥς ἐκεῖ, θἄπρεπε νἀνέβῃ ἕνα μονοπάτι τρομακτικὰ στενὸ κι' ἀπότομο. Ἀπὸ κεῖ θἄρχόνταν οἱ ἀλεπούδες. Γιὰ λίγη ὥρα δὲν ἄκουγε τίποτε ἄλλο παρὰ τὰ κύματα ποὺ βούϊζαν κι' ἔσπαναν στὸ βράχο. Σὲ λίγο ὅμως ἄκουσε ὁλοκάθαρα τὸν ἦχο ποὺ κάνει ἕνα νύχι ὅταν ξύνει μιὰ πέτρα, καὶ εἶδε τρεῖς μεγάλες ἀλεπούδες ποὺ ἀνεβαίνανε τὸ μονοπάτι. Ἔτρεξε νὰ φωνάξῃ τὶς ἀγριόχηνες, ἀλλὰ ὕστερα σκέφθηκε πῶς θἄταν κρίμα νὰ ξυπνίσῃ μόνο αὐτὲς καὶ νἀφήσῃ τἀρνιὰ στὴν τύχη τους. Προτίμησε λοιπὸν νὰ ἐνεργήσῃ ἀλλοιῶς.

Τρέχοντας μπῆκε στὴ σπηλιὰ καὶ ξύπνισε τὸ μεγάλο κριάρι, κουνώντας του τὰ κέρατα καὶ ἀνεβαίνοντας στὴν πλάτη του ἐπάνω.

— Ξύπνησε, γέρο μου, τοῦ εἶπε, θὰ κάνουμ' ἔκπληξη στὶς ἀλεπούδες.

Προσπάθησε νὰ κάνῃ ὅσο τὸ δυνατὸν σιγότερα, ἀλλὰ οἱ ἀλεπούδες εἶχαν ἀκούσει μικρὸ θόρυβο. Ὅταν ἔφθασαν μπρὸς στὴ σπηλιά, σταμάτησαν μιὰ στιγμὴ γιὰ νἀκούσουν καλύτερα.

— Ἤθελα νἄξερα ἂν εἶναι ἀκόμη ξυπνητά, εἶπε μιά.

— Καλέ, ἔμπα μέσα, εἶπε ἡ ἄλλη. Ἔτσι κι' ἀλλοιῶς δὲν θὰ μᾶς κάνουν τίποτε.

Προχώρησαν μέσ' στὴ σπηλιὰ καὶ κοντοστάθηκαν.

— Ποιὸ ἀρνὶ λέτε νὰ πάρουμε ἀπόψε; εἶπε ἡ μιὰ σιγά.

— Ἀπόψε θἄπρεπε νὰ πάρουμε τὸ μεγάλο κριάρι, ψιθύρισε ἡ ἄλλη. Τὰ ἄλλα ἔπειτα εἶναι εὔκολη δουλειά. Ἐλάτε, σιγὰ-σιγά...

Ὁ Νίλς βρισκότανε πάνω στὸ κριάρι καὶ κοίταζε τὶς ἀλεπούδες ποὺ σέρνονταν μέσ' στὴ σπηλιά.

— Κουτούλησε ἴσια μπροστά σου, ψιθύρισε στ' αὐτὶ τοῦ κριαριοῦ.

Καὶ μονομιᾶς ἡ πρώτη ἀλεποῦ βρέθηκε, μὲ τὸ κεφάλι κάτω καὶ τὰ πόδια πάνω, ἔξω ἀπ' τὴ σπηλιά.

— Κουτούλησε τώρα ἀριστερά, εἶπε πάλι ὁ Νίλς κι' ἔστρεψε τὸ κεφάλι τοῦ κριαριοῦ κατὰ τὸ μέρος ποὺ ἔπρεπε.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΜΠΕΜΠΗΣ ΑΡΧΙΛΗΣΤΑΡΧΟΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΘ'.

— Δὲν ξέρω! ἀποκρίθηκε ὁ κὺρ-Φώτης. Ὁ διάβολος ἔχει πολλὰ ποδάρια. Μόν' ἄκουσα πῶς ἡ κυρὰ-Κωσταντινιὰ πάει τώρα στὴν Ἀστυνομία νὰ καταγγείλῃ. Δὲν πρέπει τάχα νὰ πάμε καὶ μεῖς;

— Ἂς πάμε, εἶπε ὁ κ. Καραμανίκας. Τράβα μπροστὰ κι' ἔρχομαι...

Ἐκείνη τὴ στιγμή, μπῆκε μὲ ὁρμὴ ἡ Βασιλική.

— Κύριε! φώναξε. Ἄλλο τοῦτο πάλι!.. Οὔτε ὁ Σπίθας δὲν εἶναι δῶ!..

— Τὰ βλέπετε λοιπόν; ψιθύρισε ὁ βαρκάρης στ' αὐτὶ τοῦ κ. Καραμανίκα. Α ὐ τ ο ί, ὅποιοι κι' ἂν εἶναι, κλέβουν καὶ παιδιὰ καὶ σκυλιά!

— Καλά, καλά, ἔκαμε ὁ κ. Καραμανίκας. Στὸ καλό, κὺρ-Φώτη, τὰ εἴπαμε. Πήγαινε καὶ σύ, Βασιλική. Δὲν εἶναι τίποτα. Ὁ κ. Μπέμπης θὰ πῆρε μαζί

του καὶ τὸ Σπίθα. Θὰ γυρίσουν, ἔνοια σας. Στεῖλε μου δῶ τὸ κύριο Τάκη.

Ὁ βαρκάρης ἔφυγε. Ὁ Τάκης ἔτρεξε:

— Τί θέλετε; μπαμπά;

— Σούτ! σιγά!.. Ἐδῶ συμβαίνουν παράξενα πράματα καὶ βέβαια ὄχι πολὺ εὐχάριστα... Ἔλα, μὲ τρόπο, μαζί μου. Δὲν πρέπει νὰ καταλάβουν οἱ γυναῖκες πῶς ἀνησυχήσαμε.

— Μὰ τί; μάθατε τίποτα γιὰ τὸ Μπέμπη;

— Στὸ δρόμο θὰ σοῦ πῶ...

Ὁ Τάκης, μὲ τρόπο, πῆρε τὸ καπέλλο του καὶ κατέβηκε πρῶτος. Ὁ κ. Καραμανίκας μπῆκε στὴν κάμαρα ποὺ καθόνταν ἡ γυναίκα του κι' ἡ Λέλα. Ἔκανε τὸν ἀνήξερο:

— Γύρισε ὁ Μπέμπης; τὶς ρώτησε.

— Ἀκόμα! ἀποκρίθηκε ἡ κυρία Καραμανίκα. Μὰ ποῦ νὰ πῆγε; Πῆρε μαζί του καὶ τὸ Σπίθα, φαντάσου!

— Ὅπου καὶ νὰ πῆγε, θὰ γυρίσῃ... Ἀφοῦ πῆρε μάλιστα καὶ τὸ Σπίθα, δὲν ἔχει φόβο... Ἐγὼ φεύγω... μὴν ἀνησυχῆτε...

— Δὲν ἀνησυχῶ, ἀποκρίθηκε ἡ κυρία Καραμανίκα· ἀπορῶ ὅμως... ἀπορῶ πολύ!

— Κι' ἐγώ. Μὰ τί βγαίνει; Ἄμα γυρίσῃ, θὰ μᾶς πῇ ὁ ἴδιος ποῦ πῆγε.

Κι' ἡσυχότατος τάχα, ὁ πατέρας τοῦ Μπέμπη κατέβηκε, βρῆκε κάτω στὴν πόρτα τὸν Τάκη, τοῦ εἶπε ὅσα εἶχε μάθει ἀπὸ τὸν κὺρ-Φώτη, καὶ τράβηξαν μαζὶ γιὰ τὴν Ἀστυνομία.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΚΙ' ΕΝ' ΑΑΟΓΟΗΑΙΓΝΙΟ ΤΟΥ ΡΟΪΔΗ

Σᾶς διηγήθηκα προχθὲς πῶς ὁ Ροΐδης ξεδικήθηκε τὸν ὀχληρὸ ἐκεῖνο κι' ἐπίμονο ἐπισκέπτη του. Ἀλλὰ κοντὰ σ' αὐτὸ τὸ ἀνέκδοτό του, θυμήθηκα κι' ἕν ἄλλο :

Ὁ μεγάλος συγγραφέας ἦταν πάλι ἔφορος τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης. Ἐκεῖνο τὸν καιρό, κάποιος φτωχὸς λόγιος, ποὺ εἶχε ὅμως καὶ μεγάλο *τουπέ*, δανειζόταν βιβλία καὶ τὰ παυλοῦσε. Τὸ πρᾶγμα ἔφθασε στ' αὐτιὰ τοῦ ἐφόρου καί, φυσικά, τὸ πρῶτο του μέτρο ἦταν νὰ παγορέψῃ τὸ δανεισμὸ βιβλίων στὸν κατεργάρη.

Ἀνύποπτος αὐτός, μιὰ μέρα ξαναπῆγε νὰ δανεισθῇ.

— Δὲν μπορῶ, τοῦ εἶπε δειλὰ ὁ βιβλιοφύλακας· ὁ κύριος ἔφορος ἔμαθε πῶς . . . χάσατε τὰ βιβλία ποὺ δανεισθήκατε ὥς τώρα.

Ὁ λόγιος μὲ τὸ μεγάλο τουπέ, ἀγανακτισμένος, ἔτρεξε στὸ γραφεῖο τοῦ κ. ἐφόρου νὰ διαμαρτυρηθῇ.

— Πῶς ; ἄρχισε νὰ φωνάζῃ· εἴπατε, κύριε Ροΐδη, ὅτι ἀπώλεσα τὰ βιβλία τὰ ὁποῖα ἐδανείσθην ; . .

Κι' ὁ Ροΐδης τὸν κόβει :

— Παρντόν ! παρντόν ! . . Δὲν εἶπα ὅτι τὰ *ἀπωλέσατε*· εἶπα ὅτι τὰ *ἐπωλήσατε !*

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η "ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΕΛΛΕΙΨΙΣ,,

Ἀγαπητοί μου,

ΑΥΤΟΝ τὸν καιρὸ μοῦ συμβαίνει κάτι παράξενο: Εἶναι στιγμὲς ποὺ ἀμφιβάλλω ἂν ὑπάρχω. Γελᾶτε ; . . Ἀλήθεια εἶν' ἀστεῖο. Καὶ γιὰ νὰ γελάσετε ἀκόμα, ἀκούστε καὶ τὴν αἰτία: Τριάντα ὁλάκερα χρόνια ἐργάζομαι στὴ «Διάπλασι». Αὐτὸ λοιπὸν σημαίνει πῶς κι' ἐγὼ ὑπάρχω καὶ «Διάπλασις» ὑπάρχει. Δὲν εἶν' ἔτσι ; . . Τελευταῖα, σκέφθηκα νὰ ἰδρύσω κι' ἕνα περιοδικό, λογοτεχνικὸ καὶ σοβαρό, γιὰ μεγάλους. Κ' ἴδρυσα τὴ «Νέα Ἑστία». Αὐτὸ πάλι τὸ γεγονὸς μαρτυρεῖ, ἂν δὲν σφάλλω, πῶς μαζὶ μ' ἐμένα, ὑπάρχει τώρα πιὰ κι' ἕνα σοβαρὸ λογοτεχνικὸ περιοδικό, ὅπως ἄλλωστε τὸ παραδέχθηκε κι' ὅλος ὁ τύπος, κι' ὅλος ὁ κόσμος, ποὺ εἶπε ὁμόφωνος γιὰ τὴ «Νέα Ἑστία» πῶς εἶναι ἀκριβῶς «ἐκεῖνο ποὺ ἔλειπε κι' ἔκεῖνο ποὺ χρειαζόταν». Ἔτσι ; Δὲν τὸ ξέρετε καὶ σεῖς ; δὲν ἔρθασε κι' ὡς ταῦτιά σας ἀπὸ στόματα μεγάλων ;

Κι' ὅμως. Μόλις φάνηκε ἡ «Νέα Ἑστία», ἄρχισαν ἀπὸ παντοῦ νὰ ξεφυτρώνουν λογοτεχνικὰ περιοδικὰ σὰ μανιτάρια. Τόσα χρόνια, ἀπὸ τὴ διακοπὴ τῶν «Παναθηναίων», δὲν ἔβγαζε κανένας. Ἅμα ἔβγαλα ἐγὼ μιὰ «Νέα Ἑστία», ἐννοοῦν νὰ βγάλουν ὅλοι ἀπὸ μιὰν ἄλλη καμωμένη ἀπάνω στὰ χνάρια της. Κι' ὅλοι αὐτοί, στερεότυπα, ἀρχίζουν τὶς Ἀγγελίες τους ἢ τοὺς Προλόγους τους ἔτσι : «Ἐπειδὴ σήμερα ὑπάρχει ἔλλειψις ἑνὸς σοβαροῦ λογοτεχνικοῦ περιοδικοῦ». ἢ «ἕνεκα τῆς παντελοῦς ἐλλείψεως ἑνὸς σοβαροῦ λογοτεχνικοῦ περιοδικοῦ . . . προβαίνομεν κτλ.» Μ' ἔχουν κατακλύσει, αὐτὸν τὸν καιρό, οἱ Ἀγγελίες καὶ τὰ πρῶτα τεύχη. Καὶ σ' ὅλες, καὶ σ' ὅλα, διαβάζω αὐτὴ τὴ φράση, τὴν ἴδια κι' ἀπαράλλαχτη. Ἔτσι, μὲ τὸ δίκιο μου πιστεύω, ἄρχισα νἀμφιβάλλω ἂν ὑπάρχῃ «Νέα Ἑστία» κι' ἂν ὑπάρχω κι' ἐγώ. Ποιὸς ξέρει ! ἔλεγα μὲ τὸ νοῦ μου· τὰ φαινόμενα μᾶς ἀπατοῦν καὶ καμμιὰ φορὰ φανταζόμαστε πράγματα ἀνύπαρκτα. Νά, κι' ἐγὼ τώρα μπορεῖ νὰ φαντάζομαι, νὰ νομίζω, νὰ ὀνειρεύομαι πῶς ὑπάρχω καὶ πῶς βγάζω ἕνα περιοδικό, ποὺ κυκλοφορεῖ σὲ χιλιάδες ἀντίτυπα ἀνὰ τὸ Πανελλήνιο, ἀλλὰ πραγματικῶς νὰ μὴ βγάζω τίποτα. Ἀλλοιώτικα πῶς τόσοι ἄνθρωποι θἄβγαιναν τώρα καὶ θἄλεγαν πῶς προβαίνουν ἕνεκα . . . ἡ «παντελὴς ἔλλειψις» ; . .

Ἐπιτέλους, τὴν ἀμφιβολία μου αὐτὴ τὴν εἶπα καὶ στοὺς δικούς μου. Αὐτοί, φυσικά, γέλασαν, ἂν κι' ἐγὼ τὄλεγα σοβαρά. Ὁ Ἀνανίας προπάντων ἦταν ξεκαρδισμένος ἀπὸ τὰ γέλια κι' ἔκανε χίλια-μύρια ἀλογαπάγγια. Ὅταν, ἄξαφνα, προχθές, τὸν βλέπω νὰ εἰσβάλλῃ στὸ γραφεῖο μου, κρατώντας στὰ χέρια του ἕνα πολύχρωμο φυλλάδιο καὶ δείχνοντας μὲ τὸ πρόσωπό του μιὰ κατάπληξη καθόλου φαιδρή.

— Τί ἔπαθες ; τὸν ρώτησα.

— Τὰ ἴδια, Παντελάκη μου, φώναξε, τὰ ἴδια Παντελῆ μου ! . . Δηλαδὴ «παντελὴς ἔλλειψις» καὶ «Διαπλάσεως» ! Κι' αὐτὸ δὲν τὸ λέει πιὰ ὁ Ἄλφα ἢ ὁ Βῆτα, ἀλλὰ ὁ ἴδιος ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ! Εἶναι γεγονός, τελείωσε ! Δὲν ὑπάρχω, δὲν ὑπάρχεις, δὲν ὑπάρχει ! Δὲν ὑπάρχομεν, δὲν ὑπάρχετε, δὲν ὑπάρχουν ! . . Ἤ, ὄχι ! τώρα ὑπάρχουν μόνο αὐτοί ! Ὁρίστε, διαβάστε !

Καὶ μοῦ ἔδωσε τὸ πολύχρωμο φυλλάδιο ποὺ κρατοῦσε κι' ἐκράδαινε ὅσο μιλοῦσε.

Ἦταν ἕνα καινούριο περιοδικὸ «τῆς νεολαίας». Καὶ στὸ ξώφυλλο δημοσίευε πανηγυρικὰ μιὰ συστατικὴ Ἐγκύκλιο τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας (ἀριθ. πρωτ. 24993, 27 Μαΐου 1927) ποὺ ἄρχιζε ἔτσι : «*Τὴν παντελῆ ἔλλειψιν* περιοδικοῦ καταλλήλου διὰ τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν ἀνεπλήρωσε τὸ ἄρτι ἐν Ἀθήναις ἐκδοθὲν περιοδικὸν κτλ.» Δηλαδὴ «τὰ ἴδια, *Παντελῆ* μου», ὅπως εἶχε πεῖ κι' ὁ Ἀνανίας. Οὔτε «Νέα Ἑστία», μὰ οὔτε καὶ «Διάπλασις» ὑπάρχει πιά. Νὰ μὴν ἀμφιβάλλω λοιπὸν ἂν ὑπάρχω κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος ; Ὁ καϊμένος ὁ Ἀνανίας τορλάχιστα, ποὺ γελοῦσε τόσο προτύτερα, ἀναγκάσθηκε νὰ τὸ παραδεχθῇ. «—Ἔχετε δίκιο», μοῦ εἶπε. Καὶ ξανάρχισε νὰ κλίνῃ, σ' ὅλους τοὺς χρόνους καὶ τὶς ἐγκλίσεις, τὸ «δὲν ὑπάρχω» . . .

Ἀλλὰ εἶναι καιρός, μοῦ φαίνεται, νὰ ἐξηγήσουμε τὸ «φαινόμενο» καὶ διαφορετικά. Γιὰ τὴ «Νέα Ἑστία», πιστεύω, τὸ ἐξηγεῖτε καὶ μόνοι σας : Μόλις εἶδαν τὴν ἐπιτυχία της, διάφοροι κύριοι, ὅπως συμβαίνει συχνότατα στὴν Ἑλλάδα, ἐπιχείρησαν νὰ τὴ μιμηθοῦν, νομίζοντας πῶς εἶν' εὔκολο νὰ ἐπιτύχουν καὶ τοῦ λόγου τους. Καὶ πολὺ φυσικά, καμώνονται πῶς τὴν ἀγνοοῦν. «Ἔλλειψις» σᾶς λέγουν. Καὶ βγαίνουν νὰ τὴν ἀναπληρώσουν. Ἡ Ἐγκύκλιος ὅμως τοῦ Ὑπουργείου ; Πῶς ἕνας Ὑπουργὸς βγαίνει καὶ διαπιστώνει μὲ τὴν ὑπογραφή του «τὴν παντελῆ ἔλλειψιν» περιοδικοῦ γιὰ τὴ νεολαία, τὴ στιγμὴ ποὺ μιὰ «Διάπλασις τῶν Παίδων» ἐκδίδεται ἀκατάπαυτα 50 ὁλάκερα χρόνια, καὶ ποὺ τόσοι μάλιστα προκάτοχοί του τὴν ἔχουν συστήσει ὡς τὸ μόνο παιδικὸ περιοδικό;

Ἔ, λοιπὸν αὐτὸ —σοβαρὰ τώρα,— δὲν πρέπει νὰ μᾶς κάνῃ καμμιὰ ἐντύπωση: Ἄνθρωποι ποὺ εἶχαν τὰ «μέσα» καὶ τὸ συμφέρο, πῆγαν στὸ Ὑπουργεῖο κι' ἀπαίτησαν νὰ ἐκδοθῇ αὐτὴ ἡ ἐγκύκλιος, ποὺ ἴσως τὴν ἔγραψαν καὶ μόνοι τους ἢ βεβαιότατα τὴν ὑπαγόρεψαν. Κι' ὁ κ. Ὑπουργός,— πρᾶγμα πολὺ συνειθισμένο στὴν Ἑλλάδα, — τοὺς ἔκαμε ἁπλούστατα τὸ *ρουσφέτι*.

Θέλετε τώρα νὰ ἰδῆτε, γιὰ περιέργεια, τί εἶναι καὶ πῶς γράφεται τὸ περιοδικὸ αὐτό, ποὺ «ἀνεπλήρωσε τὴν παντελῆ ἔλλειψιν» καὶ ποὺ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας τὸ συσταίνει στοὺς λειτουργούς της ὡς τὸ μόνο κατάλληλο «διὰ τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν» ; Διαβάστε τὴν ἀρχὴ ἑνὸς διηγήματος στὴ δημοτική : «Δὲν ἠξεύρω ἂν ἡ ὑπερηφάνεια, εἶναι μεγάλο ἁμάρτημα. Ἐλάττωμα ἢ ἁμαρτία, ἡ γιαγιά μου εἶχε πολὺ πολὺ χαϊδευμένη τὴν ὑπερηφάνεια της . . .»

Μὰ ὡρισμένως, ἂν ἔστελνε κανένα παιδὶ αὐτὸ τὸ διήγημα γιὰ τὴ Σελίδα μας, ἡ Διάπλασις θὰ τὸ πετοῦσε στὸ καλάθι καὶ θἄλεγε στὸ μικρὸ «νὰ μάθῃ πρῶτα νὰ γράφῃ . . .»

Ἰδοὺ κι' ἀπὸ ἕν' ἄρθρο στὴν καθαρεύουσα : «. . . Ἡ θέσις εἶναι ὀβηλή, τέσσαρας χιλιάδας ποδῶν ὑπὲρ τὴν θάλασσαν ὀβουμένη, ὅπου μεγαλοπρεπῶς βασιλεύει ἐρημία». Καὶ τέλος μερικοὶ στίχοι ἀπὸ ἕνα Ἀϊνιγμα: «...τὸν

πρώτιστον κανόνα — ἐγὼ αὐτὸς συνέταξα ἄνευ τῆς τοῦ χαρτίου— καὶ τοῦ καλάμου συνδρομῆς, καὶ αὐστηροῦ ραβδίου— τὴν χρῆσιν ἐπιστάμενος . . .»

Αὐτὸ εἶναι τὸ περιοδικὸ γιὰ παιδιὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας. «Παντελὴς ἔλλειψις», βλέπετε . . .

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλο].

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ Τζὰκ τὴν πήγαινε συνήθως σ' ἕνα μικρὸ ἑστιατόριο «κυριακάτικο» ποὺ ἤξερε, κι' ἔτρωγαν ἐκεῖ μελαγχολικά. Προσπαθοῦν νὰ μιλοῦν μαζί, νἀνακατεύουν λίγο τὶς ἰδέες τους· μ' αὐτὴ ἴσα ἴσα ἦταν ἡ μεγάλη δυσκολία τῆς κοινῆς τους ζωῆς. Χωρισμένοι τόσον καιρό, εἶχαν ξεσυνηθίσει ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, εἶχαν ἀποξενωθεῖ σχεδόν, εἶχαν ἀποκτήσει ἄλλες συνήθειες, ἄλλες προτιμήσεις, ἄλλα αἰσθήματα κι' ἄλλη διανοητικότητα. Δὲν μποροῦσαν νὰ συνεννοηθοῦν, δὲν καταλαβαινόνταν μεταξύ τους. Κι' αὐτὸ ἀπὸ τὰ πιὸ μικρὰ ὡς τὰ πιὸ μεγάλα! Ἀγάπη εἶχαν βέβαια πολλή· ὁ Τζὰκ μάλιστα ἔτρεφε πάντα γιὰ τὴ μητέρα του ἀληθινὴ λατρεία. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ ἡ ἀγάπη ὅταν λείπει κάποια ψυχικὴ συγγένεια, καὶ προπάντων ἡ ἀφομοίωση ἐκείνη ποὺ τὴν γεννᾷ ἡ μακροχρόνια κοινὴ ζωή, ἡ συμβίωση.

Ἂς ζοῦσαν τώρα μαζί, σὲ μιὰ κάμαρα φτωχοῦ ἐργατόσπιτου. Ὁ Τζὰκ κι' ἡ Ἴδα κατάβαθα ἦταν χωρισμένοι. Καὶ τὄβλεπαν ὅταν δειπνοῦσαν οἱ δυό τους στὸ ἑστιατόριο καὶ προσπαθοῦσαν νὰ μιλήσουν, ἀλλὰ δὲν ἔβρισκαν τίποτε νὰ ποῦν . . .

* * *

Μετὰ τὸ δεῖπνο, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀγαπημένους τους περιπάτους ἦταν ἡ πλατεῖα Μπὺτ-Σωμόν, ἀπέραντη καὶ ἀρκετὰ τερπνή, ποὺ μόλις τότε εἶχε τελειώσει, μὲ δενδροστοιχίες, μὲ σπηλιές, μὲ καταρράχτες, μὲ περιστύλια, μὲ γεφυράκια, μὲ ὅ,τι θέλετε. Τῆς Ἴδας τῆς ἄρεσε, γιατί φανταζόταν πῶς βρίσκεται σὲ πάρκο ἀληθινό. Ἀλλὰ οὔτε κεῖ δὲν τῆς περνοῦσε ἡ στενοχώρια, οὔτε κεῖ δὲν μποροῦσε νὰ μιλήσῃ μὲ τὸ γιό της καὶ νὰ εὐχαριστηθῇ.

Τοῦ κάκου αὐτὸς προσπαθοῦσε νὰ τὴ διασκεδάσῃ. Τίποτα δὲν ἔκανε μπροστὰ στὴν ἐπίμονη σιωπὴ καὶ μελαγχολία τῆς Ἴδας ποὺ νοσταλγοῦσε, χωρὶς ἄλλο, τὶς «φιλολογικὲς» συντροφιές της. Ἂν μποροῦσε νὰ τῆς βρῇ καμμιὰ καλὴ οἰκογένεια, ἀνώτερη κάπως ἀπὸ κεῖνες ποὺ κατοικοῦσαν μαζί της, νὰ τὴ συναναστρέφεται καὶ νὰ περνᾷ ἡ ὥρα της . . . Αὐτὸ συλλογιζόταν, αὐτὸ ζητοῦσε τώρα ὁ Τζὰκ γιὰ τὴ μητέρα του. Καὶ μιὰ μέρα, ἄξαφνα, τοῦ φάνηκε πῶς τὸ βρῆκε.

Ἦταν Κυριακὴ βράδυ κι' ἔκαναν πάλι τὸν περίπατό τους στὸ «πάρκο». Μπροστά τους πήγαινε ἕνας γέρος σκυφτός, μὲ σκοῦρο σακάκι, ποὺ τὸν εἶχαν στὴ μέση δυὸ παιδάκια. Θἄταν χωρὶς ἄλλο κανένας παππούς μὲ τὰ ἐγγονάκια του.

— Γιὰ στάσου, ἔκαμε ἄξαφνα ὁ Τζάκ· αὐτὸ τὸ σουλούπι ἐγὼ τὸ γνωρίζω . . . Ναί, καλέ, δὲν κάνω λάθος . . . ὁ κύριος Ρουντίκ !

«—Καὶ θὰ τοῦ ἀπαντήσῃς;»

Πραγματικῶς, ἦταν ὁ Ρουντίκ, ὁ ἀρχιεργάτης τοῦ Ἰντρέ· μὰ τόσο ἀλλαγμένος, τόσο γερασμένος, ποὺ ὁ παλιός του μαθητὴς τὸν γνώρισε μᾶλλον ἀπὸ τὰ παιδιά ποὺ εἶχε κοντά του : ἕνα κοριτσάκι παχουλό, τετράγωνο, μικρογραφία τῆς Ζεναΐδας· κι' ἕν' ἀγοράκι ποὺ ἂν φοροῦσε πηλίκιο τελωνοφύλακα, θἄταν ἀπαράλλαχτος ὁ Μανζέν !

— Μπά ! ὁ τσίρος ! ἔκαμε ὁ γέρο-Ρουντίκ ὅταν τὸν πλησίασε ὁ Τζάκ, μ' ἕνα χαμόγελο μελαγχολικό.

Ὁ Τζὰκ τότε παρατήρησε πῶς στὸ καπέλλο του εἶχε πλατὺ πένθος καί, ἀπὸ φόβο μὴν τοῦ θύμιζε κανένα πρόσφατο δυστύχημα, δὲν τολμοῦσε νὰ τὸν ρωτήσῃ γιὰ κανένα· ὅταν, ἀπὸ μιὰ στροφὴ τῆς δενδροστοιχίας, παρουσιάσθηκε ἡ Ζεναΐδα, πιὸ χοντρὴ καὶ πιὸ τετράγωνη ἀπὸ τότε, μόνο ποὺ δὲν φοροῦσε πιὰ τὴ φορεσιὰ τοῦ τόπου της, παρὰ φουστάνι καὶ καπέλλο παριζιάνικο.

Διατηροῦσε τὸ παιδιάτικο ὕφος της ἡ καλὴ Ζεναΐδα καὶ κρατοῦσε τὸ μπράτσο τοῦ Μανζέν, ποὺ ἡ στολή του εἶχε καὶ χρυσὰ γαλόνια στὰ μανίκια. Γιατὶ ὁ παλιὸς τελωνοφύλακας τῆς Νάντης εἶχε προβιβασθεῖ κι' ὑπηρετοῦσε τώρα στὸ Παρίσι. Ὤ, πόσο περήφανη φαινόταν γιὰ τὸν ἄνδρα της ἡ Ζεναΐδα καὶ πόσο θὰ τὸν ἀγαποῦσε, ἂν καὶ τοῦ εἶχε πάρει τὸν ἀέρα καὶ τὸν ἔκοβε, ὅταν ἄρχιζε νὰ λέει τίποτα, γιὰ νὰ τὸ τελειώσῃ αὐτή.

Ὁ Τζὰκ παρουσίασε τὴ μητέρα του σ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους κι' ἔπειτα, καθὼς ἐξακολούθησαν τὸν περίπατό τους χωρισμένοι σὲ δυὸ σειρές, ρώτησε τὴ Ζεναΐδα :

— Γιατί ὁ πατέρας ἔχει πένθος ; Μήπως ἡ κυρία Κλαρίσση ; . .

—Ἄχ, ἡ δυστυχισμένη ! . . ἀποκρίθηκε σιγὰ ἡ Ζεναΐδα. Γιὰ τὄνομα τοῦ Θεοῦ, μὴν τοῦ τὴ θυμίσετε. Πνίγηκε στὸ λιμάνι ! . .

Καὶ τοῦ διηγήθηκε μὲ λίγα λόγια τὸ φοβερὸ αὐτὸ δυστύχημα, ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ κατεβάσῃ στὸν τάφο τὸ γέρο-Ρουντίκ. Ἡ Κλαρίσση, ἡ ὄμορφη Κλαρίσση, ὁ ἄγγελος ἐκεῖνος τῆς ἀγάπης καὶ τῆς καλοσύνης, εἶχε βρεῖ τὸν πιὸ τραγικὸ θάνατο : Πνίγηκε μιὰ μέρα, γυρίζοντας ἀπὸ τὴ Νάντη μὲ κακοκαιρία, τὴν ὥρα ποὺ ξεμπαρκαριζόταν στὸ Ἰντρέ. Ἡ βάρκα εἶχε συγκρουσθεῖ μ' ἕνα φορτηγό. Κι' ἐνῶ γλύτωσαν ὅλοι, τὴν Κλαρίσση τὴν ἔβγαλαν ἀπ' τὸ νερὸ νεκρή. Οἱ γιατροὶ εἶπαν πῶς εἶχε πάθει συγκοπὴ ἀπ' τὸ φόβο της . . .

Πόσο λυπήθηκε ὁ Τζὰκ τὴν καλὴ γυναίκα, ποὺ κι' αὐτὸν τόσο τὸν ἀγαποῦσε καὶ τὸν περιποιόταν τότε στὸ σπίτι της. Καὶ θυμούμενος τὰ παλιὰ περιστατικά :

— Ἀμ ὁ Ναντάς ; ρώτησε.

— Διορθώθηκε, ἀποκρίθηκε ἡ Ζεναΐδα μὲ μιὰ λάμψη χαρᾶς στὰ μάτια. Κράτησε τὸ λόγο ποὺ εἶχε δώσει τότε στὸν κ. διευθυντή. Δὲν ξανακούσθηκε γιὰ τίποτα. Καὶ τώρα πάλι ἐργάζεται στὸ Ἰντρέ.

Κι' ἐξακολούθησε νὰ τοῦ λέῃ :

Ἅμα ὁ Μανζὲν διορίσθηκε στὸ Παρίσι, ἦρθαν ἐδῶ ὅλοι, παίρνοντας μαζί τους καὶ τὸ γέρο, μὲ τὸ σκοπὸ κυρίως νὰ τὸν ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὸ Ἰντρὲ «γιὰ νὰ μὴν παραθυμᾶται». Εἶχαν πιάσει ἕνα ὄμορφο σπιτάκι στὸ Σαρόν, σ' ἕνα δρόμο γεμάτο περβόλια, κοντὰ στὴν καζάρμα τοῦ τελωνείου.

Καὶ τὸν παρακάλεσε :

— Ἐλάτε νὰ μᾶς ἰδῆτε, κύριε Τζάκ. Ξέρετε πόσο σᾶς ἀγαποῦσε ὁ καϊμένος ὁ πατέρας. Κι' ἴσως σεῖς θὰ μπορέσετε νὰ τὸν κάμετε νὰ ξαναγελάσῃ . . .

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Η ΛΑΜΠΑ ΤΟΥ ΑΡΡΩΣΤΟΥ

[Ἀριθ. Ἐγκρ. 78]

Πῶς συγκινεῖ ἡ λάμπα ἡ ξενύ-
[χτισσα
ποὺ τἄρρωστου συντρόφισσα στὸν
[πόνο,
μὲ πένθιμο τετράγωνο τὴ λάμψη
[της
στολίζει τὸν ἀντίτοιχο, τὸ χρόνο!
Μάτι, θαρρεῖς, κομμένο ἀπ' τὸ
[ξενύχτισμα,
παράπονο πικρὸ μέσα στὴ φύση,
ποὺ ἴσως κἄνα βράδυ ὁλοσκότεινο
σκληρὰ μὲ μιὰ πνοὴ μαζὺ θὰ
[σβύση . . .
Καὶ τῆς ἡμέρας τὰ σιγομιλήματα,
οἱ μαῦρες στὸ μπαλκόνι κομπα-
[νίες,
τὰ κρύφια τῶν δικῶνε μαῦρα
[κλάματα,
νυχτές, βουβὲς λαχτάρες κι'
[ἀγωνίες.
Καὶ τοῦ γιατροῦ τὰ συχνοανεβά-
[σματα
— ἐλπίδες καὶ λαχτάρες τοῦ θα-
[νάτου, —
στὶς σκάλες, ὅταν φεύγει, τὸ καρ-
[διόχτυπο
ἀπὸ τοὺ; συγγενεῖς κυνήγημά του.
. . . . . .
Πῶς συγκινεῖ ἡ λάμπα ἡ ξενύ-
[χτισσα
ποὺ τἄρρωστου συντρόφισσα στὸν
[πόνο,
μὲ πένθιμο τετράγωνο τὴ λάμψη
[της
στολίζει τὸν ἀντίτοιχο, τὸ χρόνο!
Μάτι, θαρρεῖς, κομμένο ἀπ' τὸ
[ξενύχτισμα,
παράπονο πικρὸ μέσα στὴ φύση...
— Ὦ! εἴθε κἄνα βράδυ ὀνειρό-
[πουδο,
τὴ λάμπα μόνος ὁ ἄρρωστος νὰ
[σβύση . . .

† Ἀθάμας

ΤΟ ΠΡΟΤΟ ΜΑΣ ΓΛΥΚΟ

[Ἀριθ. Ἐγκρ. 48]

— Τί ὥρα εἶναι;

— Τέσσερις.

— Γρήγορα, γρήγορα νὰ κάνουμε κάτι τι πρὶν ἔλθουν· κανένα γλυκὸ ἀπ' τὸν Τσελεμεντέ.

— Ἐμπρὸς λοιπόν, φέρ' τον νὰ βροῦμε.

Τὰ φύλλα τῆς «Μαγειρικῆς» γυρνοῦν καὶ τὰ γλυκὰ διαβάζονται στὴ στιγμή. Τέλος βρήκαμε ἐκεῖνο ποὺ θέλαμε: «Σουφλὲ σοκολάτα». Ἀμέσως, τρέξ'τε νἀγοράσετε σοκολάτα, ζάχαρη, βούτυρο, ἂς μὴ χάνουμε καιρὸ κι' ἡ ὥρα περνᾶ!

Ἀφοῦ πήραμε ὅ,τι χρειαζότανε, κατεβήκαμε, ἡ ἐξαδέλφη μου κι' ἐγώ, στὴν κουζίνα. Πρῶτα-πρῶτα θὰ βράσῃ ἡ σοκολάτα, ἔπειτα θὰ κτυπηθοῦν τ' αὐγά. Ἡ Σκερτσόζα βάζει τὴ σοκολάτα στὴ φωτιά, ἐνῶ ἐγὼ σπάζω τ'αὐγά.

— Πώ! πώ! καλέ, κί νερὸ εἶν' αὐτὸ ποὺ βάλατε, φωνάζει ἡ ὑπηρέτρια μπαίνοντας μέσα. Αὐτὸ δὲ θὰ πήξῃ οὔτε ὡς αὔριο!

— Σούτ! μὴ μᾶς διακόπτεις, φύγε!

Καὶ ἐνῶ αὐτὴ φεύγει μουρμουρίζοντας, ἐμεῖς ἐξακολουθοῦμε τὴ δουλειά μας.

Τάκ, τούκ, τάκ, τούκ! τὰ κουτάλια. Τί ὡραία συναυλία! Καὶ τὸ γλυκὸ ὅλο καὶ γίνεται . . .

Ἤρθε ἡ ὥρα νὰ τὸ πάμε στὸ φούρνο· τὸ βάλαμε στὸ ταψὶ καὶ φωνάζουμε τὴν ὑπηρέτρια νὰ τὸ πάει.

—Πώ! καλέ, τί νερουλὸ πρᾶμα εἶν' αὐτό;

— Σούτ! τῆς εἴπαμε πάλι· πήγαινε καὶ μὴ μιλᾶς.

Περάσαμε μιὰ ὥρα ἀγωνίας περιμένοντας τὸ γλύκισμα... Ἄραγε πῶς θὰ γίνῃ; Θὰ ἐπιτύχῃ: Πῶς θὰ τοὺς φανεῖ; ὡραῖο βέβαια καὶ θὰ τοὺς εὐχαριστήσῃ. Τί χαρά μας!

Τέλος νὰ το κι' ἦρθε. Ὦ! τί κρίμα! πάει τ' ὡραῖο μας γλύκισμα! στὸ ταψὶ δὲν εἶχε παρὰ μιὰ ξερὴ πέτσα· ὁ φοῦρνος τὸ εἶχε κάψει!

Στὸ τραπέζι τὸ βράδυ μᾶς κορόϊδεψαν. Μὰ μήπως φταίγαμε ἐμεῖς; ὁ φοῦρνος!... Ἡ ἀλήθεια δμως εἶναι ὅτι τὸ εἴχαμε παρακάνει νερουλό. Μὴ νομίσετε τώρα ὅτι ἀποθαρυνθήκαμε· κἀθε ἄλλο! Τὸ δεύτερο θὰ εἶναι καλύτερο. Κι' ὅσο γιὰ τὸ τρίτο, ἔ, θὰ σᾶς προσκαλέσουμε καὶ σᾶς . . .

Ἀνδρομέδα

ΣΤΟ ΑΡΩΜΟ ΤΟ ΦΡΑΓΚΟ

[Ἀριθ. Ἐγκρ. 54]

Ὦ, Θέ μου! τί γυρεύω ἐδῶ; Φεγγάρι, πλάνο φεγγάρι . . .

Εἶναι ὡραῖος, ἀλήθεια, ἐδῶ ὁ περίπατος. Ὁ δρόμος εἶναι φαρδύς, ἀνοιχτός, καὶ καθώς εἶναι καὶ λίγο κατηφορικός, σοῦ φαίνεται σά νὰ μὴν πατᾶς στὴ γῆ, σὰ νὰ πετᾶς. Δὲ σοῦ φέρνει ἐκεῖνο τὸ λαχάνιασμα ποὺ σοῦ κόβει τὴν ἀνάσα, δπως ὅταν ἀνεβαίνεις στὴν Ἀκρόπολη. Γιατί, δὲν τὸ ξέρετε; Στὴν Ἀκρόπολη ἀνεβαίνω κάθε ποὺ θἄναι πανσέληνος, σὰν ἀπόψε. Γιατί τάχα ἠρθ' ἀπὸ τοῦτα τὰ μέρη, αὐτὴ τὴ φορά;

Καὶ τί δὲ μοῦ θυμίζουν ὅλα δσα βλέπω! Ὡς καὶ τὰ κουδουνίσματα τοῦ τράμ, ποὺ φτάνουν ὡς ἐδῶ σὰν ὑπόκωφοι κρότοι, βραχνά, ἀπὸ κείνη ἐκεῖ τὴ λεωφόρο, κάτω, μὲ τὶς φωτισμένες βιτρίνες τῶν μαγαζιῶν στὶς γωνίες, μοῦ φέρνουν μιὰ ἀνατριχίλα. . . . Πόσα χρόνια εἶναι ἀπὸ τότε; Καίμενε πατέρα! Ναί . . . θαρρῶ πὼς σὲ βλέπω. Καθώς φοροῦσες τὰ γάντια, μὲ τὸ μπαστούνι κρεμασμένο στὸν ἀγκώνα, μοὖλεγες:

— Κωσταχή, μὴν ξεχάσῃς τὸ βράδυ, στὶς ἑφτά, ἑφτὰ παρὰ δέκα, θἄσαι στὸ γραφεῖο.

Κι' ἐγὼ τὸ θυμόμουν καλά· ἔλεγα τῆς μαμᾶς νὰ μοῦ δώσει τὰ κουτιά μὲ τὸν καβουρδισμένο καφὲ ποὺ θὰ πηγαίναμε νὰ μᾶς ἀλέσουν, τὰ τύλιγα σ' ἐφημερίδες, ἔχονα τὰ χέρια στὶς τσέπες τοῦ παλτοῦ, κι' ἔστεκα νὰ μοῦ τὰ περάσει κάτω ἀπ' τὶς μασχάλες:

— Ἔλα, ὡραῖα εἶναι· δὲν πιστεύω νὰ σοῦ πέσουν. Στὴν εὐχή μου!

Καὶ μὲ ξεπροβόδωνε.

Καὶ μ' ἄρεσε πάντα νἄρχομαι ἀπὸ δῶ στὸ γραφεῖο σου, πατέρα. Σὺ μοῦ τὸν ἔμαθες αὐτὸ τὸ δρόμο. Ἄμα ἔφτανα στὴ λεωφόρο, ἀπ' ὅπου περνάει τὸ τράμ, ἔστριβα καὶ σὲ λίγο ἔμπαινα στὸ κατάστημα ποὺ ἐργαζόσουν. Τὸ γραφεῖα σου ἦταν στὸ βάθος. Ἀλήθεια, κι' ἐκεῖνο δὲν ὑπάρχει πιά . . . Ἐν' ἀπ' αὐτὰ τἀπογιόμματα ἤταν ποὺ πέρασα ἀπ' ἔξω κι' ἐκεῖ ποὺ περίμενα νὰ δῶ τὰ ράφια στοὺς τοίχους μὲ τὰ τενεκεδένια κουτιά καὶ τὶς μακρόχοντρες μπουκάλες μὲ τὸ μελὶ χρῶμα, κι' ἀκόμα τὰ κιβώτια ποὺ ἔβγαιναν ἀπ' τὶς χαραμίδες τους τὰ σανά, τὸ εἶδα γυμνό, φρεσκοβαμμένο, μ' ἕνα-δυὸ γραφεῖα στὴ μέση κι' ἄλλους τόσους κυρίους, ψυχροὺς κι' ἀμίλητους, μ' ἄλλες πόρτες καὶ μὲ βιτρίνες. Στὴ μιὰ εἶδα μιὰ πελώρια ρόδα ποὺ γύριζε μὲ ἠλεκτρισμό. Ἀθελά μου τότε θυμήθηκα τὴ μυρουδιὰ ἀπ' τὰ φάρμακα, ποὺ μοῦ χτυποῦσε τὴ μύτη καθὼς ἄνοιγα τὴν πόρτα κι' ἔβλεπα τὸ Λουκά, ἀνεβασμένο μὲ τὴ σκάλα στὰ ράφια, νὰ γύρευε κάτι.

Καὶ τὰ μάτια μου βούρκωσαν τραβήχτηκα γιὰ νὰ μὴν κλάψω καὶ μὲ δῆ ὁ κόσμος.

Τώρα μοῦρχονται στὰ χείλια κάποιοι στίχοι. Εἶναι ἐνὸς Ποιητῆ μεγάλου:

Τὸν γέροντα καλὸν πατέρα μου,
τὸν ἀγαπώντα με τὸ ἴδιο πάντα,
τὸν γέροντα καλὸν πατέρα μου θρηνῶ . . .

Μακντόφ

ΚΑΘΩΣ ΤΑΞΙΔΕΥΑΜΕ

[Ἀριθ. Ἐγκρ. 44]

Ἦταν μιὰ ὡραία μέρα Ἰουλίου. Ταξιδεύαμε. Τὸ πλοῖο προχωροῦσε ἀργὰ-ἀργὰ κάτω ἀπὸ τὸ ἀπότομο τεῖχος τοῦ Σουνίου, ὅπου ἐκεῖ στὴν ἄκρη τοῦ φάνταζαν καμαρωτὲς καὶ περήφανες, δείχνοντας τὸν ἀθάνατο πολιτισμό μας, οἱ ἐρειπωμένες στῆλες ἀπ' τὸ ναὸ τοῦ Ποσειδῶνος.

Περνούσαμε σχεδὸν ἀπὸ κάτω, ὁ οὐρανὸς ἦταν καταγάλανος, ἡ θάλασσα ἀπλωνόταν γαλήνια καὶ μιὰ ἐξαιρετικὴ ἡσυχία βασίλευε. Θὰ ἤταν δυὸ ἀπ' τὸ μεσημέρι· ὅλοι οἱ ἐπιβάτες στὴν πρύμνη, ξαπλωμένοι στὶς πολυθρόνες, δὲν ἔκαναν τὸν παραμικρὸ θόρυβο. Κι' ἔξαφνα, μέσ' στὴν ὡραία αὐτὴ γαλήνη, ἀκούστηκε ν' ἀνεβαίνει ἀπ' τὰ βάθη τοῦ πλοίου μιὰ γλυκειά, μιὰ μελαγχολική μελωδία: Ἦταν ἀπὸ τὴν «Τόσκα» καὶ τὴν ἔπαιζε κάποιο γραμμόφανο. Τὶς ὡραῖες τὴς νύτες, καθὼς ἀνέβαιναν καὶ σκορπιόνταν στὸν ἀέρα, τὶς ἀκούαμε νἀπομακρύνονται καὶ νὰ χάνονται στὴ μεσημεριάτικη ἡσυχία . . .

Τὸ πλοῖο προχωροῦσε· ὁ ἥλιός του, ποὺ κι' αὐτός, σὲ κείνη τὴ ὡραία, σὲ κείνη τὴ ρεμβάδη σιγμή, ποὺ ἀνακάτωνε τὸν κρότο τοῦ μὲ τὶς νότες ἐκείνης ποὺ τραγουδοῦσε τόσο γλυκά, δὲν ἀκουγόταν καὶ τόσο μονότονος.

Λὲς κι' εἴχαν ὅλα συμφωνήσει, ἔμψυφα κι' ἄψυχά, ὅλα σιωποῦσαν, ὅλα ἐρέμβαζαν, κι' οἱ καβοκολόνες, σκαρφαλωμένες σὲ κείνο τὸ ἀκρωτῆρι μέσ' στὸ γαλάζιο φόντο, ἔλεγαν σὲ ποιά χώρα κατοικοῦσαν καὶ ποιά εἶχαν προέλευση . . .

Πόσες φορὲς ἀπὸ τότε δὲν νοσταλγήσα νὰ βρισκόμουν στὴν ἴδια μεριά, μὲ τὸν ἴδιο οὐρανό, μὲ τὴν ἴδια θάλασσα κι' ἡσυχία, μὲ κεῖνο τὸ κυματάκι τὸ ἐλαφρὸ ποὺ ἐρχόταν καὶ χτυποῦσε χαϊδευτὰ ἀπάνω στὸ πλοῖο, κι' ἐγὼ ξαπλωμένη σὲ μιὰ πολυθρόνα, ἀκούω καὶ πάλι τὴν ἴδια μελέδια σιγαλή, μακρινή, κι' οἱ φθόγγοι της νὰ χάνονται στὴν καταπράσινη ἀτμόσφαιρα!

Κόρη τῶν Ἀθηνῶν

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μαμμά: — Ἀχ, ἂς σ' ἔβλεπα μιὰ μέρα μὲ καθαρὴ ποδιὰ κι' ἂς πέθαινα!

Ἡ Φιφή: — Ναί, μὰ ἐγὼ δὲν θέλω νὰ πεθάνῃς!

Ἀναδρομάρης τῆς Ἀττικῆς.

* * *

Ὁ Γιῶργος, φυλλομετρώντας μιὰ «Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος»:

— Πώ, πώ! Πόσα χρόνια νἄζησε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, γιὰ νὰ γράψῃ ἱστορία ἀπὸ τοὺς ἀρχαιότατους χρόνους ὡς σήμερα!..

Κ. Παπαγεωργίου

* * *

Στὸ σχολεῖο, ὁ Τάκης, γιὰ νἀστειευθῆ, ρωτᾶ:

— Ξέρετε, παιδιά, πῶς κάνει ὁ ὑπερθετικὸς τοῦ κοιμοῦμαι;

Κι' ὁ Τοτὸς σοβαρότατα:

— Ροχαλίζω!

* * *

— Πῶς ἤθελα νὰ εἶμαι Ἀρώνης! λέει ὁ μικρὸς Παῦλος.

— Γιατί;

— Γιὰ νὰ μὴ μὲ μαυρίζει ὁ ἥλιος!

Ἀμαρυλλίς

* * *

Ὁ δάσκαλος: — Μά, ἐσὺ παιδί μου, περνᾶ μέρα ποὺ νὰ μὴ φᾶς τιμωρία;

Ὁ ἀμελής: — Πῶς; περνοῦν πολλές . . .

Ὁ δάσκαλος: — Ποιές;

Ὁ ἀμελής: — Οἱ Κυριακές.

Ὁ δάσκαλος: — Ἔ, καλά· μόνο οἱ Κυριακές.

Ὁ ἀμελής: — Ὄχι! κι' ὅλες οἱ παύσεις!

Γαλάξιος Οὐρανὸς

ΑΙ ΔΙΑΚΟΠΑΙ ΕΦΘΑΣΑΝ
Προμηθευθῆτε τόμους τῆς Διαπλάσεως, νὰ περάσετε εὐχάριστο καλοκαίρι.

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΑΛΛΑΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 14 Ἰουνίου 1927.

Ὁ κ. Φαίδων σᾶς γράφει σήμερα γιὰ τὴν «παντελῆ ἐλλειψιν» τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας. Ἀλλὰ δὲν βαρυέστε! Καὶ πολλὰ ἄλλα τέτοια εἶδα ἐγὼ στὶς ἡμέρες μου. Τί μοῦ κάνουν; Τίποτ' ἀπολύτως. Ἡ ἀγάπη δὲν ἐπιβάλλεται σ' ἐγκυκλίους. Καὶ τὴν ἀγάπη ποὺ μοῦ ἔχουν τὰ Ἑλληνόπουλα, ἡ Ἑλληνική Οἰκογένεια, πενήντα τώρα χρόνια, τίποτα δὲν εἶναι ἐκεῖνο νὰ τὴ σβύσῃ. Ἀπεναντίας, δσο μὲ παραβλέπουν καὶ μὲ ἀθετοῦν ἐκεῖνοι ποὺ χρωστοῦσαν νὰ μὲ ὑποστηρίζουν, τόσο περισσότερο μάγαπαοῦν τὰ παιδιά μου καὶ μὲ ὑποστηρίζουν αὐτά. Τὸ εἶδα καὶ στὴν περίσταση αὐτὴ ἀπὸ γράμματα ποὺ ἔλαβα μὲ κρίσεις γιὰ τὸ περιοδικὸ ἐκεῖνο . . .

Ὁ καϊμένος ὁ *Ἀθάμας!* Ποιὸς νὰ μοῦ τόλεγε πὼς τὸ ποίημα ποὺ τοῦ εἶχα ἐγκρίνει πρὸ δύο μηνῶν, θὰ τὸ δημοσίευα σήμερα μ' ἕνα φτωχὸ κοντὰ στὴν ὑπογραφή του! Καὶ τί θλιβερὸ ποὺ εἶναι! Ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια του βέβαια θὰ τὸ ἐνστερηθῆ. Κι' ἔχει ὅλη τὴν πρωτιπιὰ τοῦ *γνησίου*, ποὺ σὲ κάνει νὰ παραδλέπῃς τὶς ἀτέλειες τῆς ἀπειρίας . . .

Ἔλαβα τὴν προκήρυξη καὶ τῆς ἐφετεινῆς Κατασκήνωσης στὸ Πήλιο, ποὺ τὴν διοργανώνει δπως πάντα ἡ Χριστιανικὴ Ἀδελφότης τῶν Νέων. Ἐλπίζω ὅτι θὰ πάνε πάλι καὶ πολλὰ Διαπλασόπουλα καὶ θὰ μοῦ γράψουν ἀπὸ κεῖ τὶς ὡραῖες τους ἐντυπώσεις. Τὰ ἔξοδα ἄλλωστε δὲν εἶναι μεγάλα γιὰ τέτοια ἐξοχή: 1250 δραχμὲς τὸ μῆνα γιὰ τροφὴ καὶ 400 δρ. γιὰ ναῦλα. Ὅσοι θέλουν, μποροῦν νὰ γράψουν στὴ Χ. Α. Ν. (ὁδὸς Μητροπόλεως 44) καὶ νὰ ζητήσουν τὰ σχετικὰ ἔντυπα.

Ἡ *Ἐξυπνη Γατοῦλα* μοῦ γράφει: «Πῶς νὰ μὴ σάγαποῦμε λοιπὸν μὲ τόσα θέλγητρα ποὺ ἔχεις; Ἡ Κυριακή σου αὐτὴ εἶναι ἐκπληκτη! Ἐγὼ τὴ διάβασα τρεῖς φορές. Κι' οἱ Ἀσκήσεις σου τώρα, βλέπω, εἶναι νέου . . . συστήματος. Ἀλήθεια, μπορεῖς νὰ μοῦ ἐξηγήσεις τὸ Πτερωτὸν Γράμμα; Ἐδκολόνατο. Ἀπὸ μερικὲς λέξεις γίνονται μερικὲς ἄλλες τῇ προσθήκῃ ἑνὸς γράμματος, πάντοτε τοῦ ἰδίου, ποὺ εἶναι πρῶτο στὴν πρώτη, δεύτερο στὴ δευτέρα, τρίτο στὴν τρίτη καὶ καθεξῆς. Π. χ. ἀπὸ τὶς λέξεις *ἄπτω, φάσις, φάς*, μὲ τὸ Ρ γίνονται αἱ λέξεις *Ράπτω, φΡάσις, φάΡος*. Κι' ἐδῶ «πτερωτὸ γράμμα» εἶναι αὐτὸ τὸ Ρ ποὺ φαίνεται σὰ νὰ πετᾷ δλόγυρα πιὸ πέρα.

Τυπογραφικὸ λάθος. *Μεγάλη Ἑλλάς*: 19 κι' ὄχι 17 Ἐδσημα ἤρεσε σ' ἐκεῖνον τὸν Διαγωνισμό. Θὰ πῶ στὸν *Μακντὸφ* καὶ στὴ *Δελάντα* πόσο σοῦ ἄρεσαν τὰ σκίτσα τους στὴν 34η Κυριακή καὶ ὅτι μάντεψες μάλιστα τὸν πρῶτο ἀπὸ τὸ γραφικὸ χαρακτήρα τῆς ὑπογραφῆς του, ποὺ τὸν ἤξερες ἀπὸ τὰ Μ. Μυστικά ποὺ σοῦ εἶχε στείλει πρὸ τετραετίας μὲ ἄλλο ψευδώνυμο. Ἀντιγράφω καὶ τὶς πληροφορίες σου γιὰ τὸ ὄρος Χολομών: «Στὴ Γεωγραφία Μητσοπούλου διαβάζω: Ὄρη ἐν τῇ Χαλκιδικῇ ὁ Ὑψίζων (Χολομόνδα) καὶ ὁ κλάδος αὐτοῦ Ἄθως . . . Ἀνοίγω καὶ τὸν Ἄτλαντα Κωνσταντινίδου καὶ βλέπω καταμεσίς τῆς Χαλκιδικῆς: Ὄρ. Χολομών. Κι' δσο συλλογιέμαι ποὺ ἔγραφα πὼς πρώτη φορὰ τὸ ἄκουγα!..»

Τὸ *Χιονισμένο Πήλιο* (ποὺ ἔλαβα καὶ τὸ προηγούμενο γράμμα του καὶ τοῦ ἀπήντησα,) μοῦ γράφει: «Δὲν καταλαβαίνω τί ἔχεις καὶ τόσο μᾶς τραβᾶει ὅλους μας. Δοκίμασα τόσα ἄλλα περιοδικά, ἀλλὰ κανένα δὲν τραβᾶει σὰν κεῖνο». — Ὑποθέτω πὼς θὰ ἔπαψε πιὰ νὰ «δοκιμάζῃ» ἄλλα. Τοῦ ἔστειλα 12 τετράδια.

Πραγματικῶς, ὁ Σύλλογός σας ἐργάσθηκε καλὰ καὶ, ἂν τὸν ἐμμιμοῦντο ὅλοι, κανένας φόβος δὲν θἄταν νὰ διακόψω τὰ δωδεκασέλιδα. Ὁπωσδήποτε αὐτὸ δὲν πιστεύω νἀναγκασθῶ νὰ τὸ κάμω. Δὲν ξέρω μόνο ἄν, ἀπὸ τοῦ χρόνου, θὰ μπορέσω νὰ καθιερώσω τὴ δωδεκασέλιδη ἔκδοση· ἀλλὰ δσο γιὰ ἕνα δωδεκασέλιδο τὸ μῆνα, ἐλπίζω νὰ σᾶς τὸ δίνω πάντα.

Ἡ *Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ* μὲ εἶδε στὸν ὕπνο της, ἀλλὰ τόσο ζωηρά, ποὺ τδνειρο τῆς φάνηκε σὰν πραγματικότης. Ἤρθε, λέει, στὸ σπίτι μου νὰ μὲ χαιρετήσῃ γιὰ κάποια γιορτὴ καὶ μὲ βρῆκε νὰ κλαίω. Κι' ὅταν μὲ ρώτησε τί ἔχω, τῆς εἶπα πὼς μἀπαρατήσαν ὅλα μου τὰ παιδιά καὶ δὲν ἔχω πιὰ στὸν κόσμο κανένα. — «Καλὸ δνειρο! εἶπε ἡ Κυρὰ-Μάρθα ὅταν τῆς τδπα. 'α κλάματα εἶναι χαρά' καὶ θὰ χαρῆς, γιατὶ τὰ παιδιά σου, ὄχι μόνο δὲν θὰ σἀπαρατήσουν, ἀλλὰ γρήγορα θὰ γίνουν δπλά.» Ἂς εἶναι, ἐγὼ λέω πὼς ἡ φίλη μου μὲ εἶδε στὸν ὕπνο της . . . ἀπὸ τὴν τύψη της ποὺ, ἐνῶ μοῦ δποσχέθηκε νὰ μοῦ γράψῃ συχνά, εἶχε ἀργήσει τόσο. — Τὴν ἐρώτησή της γιὰ τὶς Ἀσκήσεις δὲν τὴν καταλαβα· ποιὰ γράμματα σκόρπια ἐννοεῖ;

Ὁ κόμης Λέων Τολστόϊ, *Γαλάζιε Οὐρανέ*, γεννήθηκε στὴ Γιασνάγια-Πολιάνα τῆς Ρωσσίας, δπου ἦταν τὰ χτήματά του, τὸ 1828, καὶ πέθανε σ' ἡλ' ἄλλο χωριό, δπου εἶχε πάει νἀσκητέψῃ, τὸ 1910. Στὴν ἀρχὴ ἦταν ἀξιωματικὸς κι' ἐπολέμησε μάλιστα στὴν Κριμαία. Ἔπειτα ἀφοσιώθηκε στὴ φιλοσοφία καὶ τὴ λογοτεχνία. Τὰ συγγράμματά του θὰ τὰ ξέρῃς, ἀφοῦ λές πὼς διάβασες πολλὰ καὶ πὼς παραδέχεσαι τὶς ἰδέες του, ποὺ ἦταν ἄλλωστε οἱ ἰδέες τοῦ Εὐαγγελίου.

Παρηγοριά, ἡ λέξη ποὺ δὲν κατάλαβες στὸ ποίημα τοῦ Βιζυηνοῦ, — κι' ἀπορῶ πὼς δὲν ἤξερε νὰ σοῦ τὴν ἐξηγήσῃ ὁ καθηγητής σου, — εἶναι ἰδιωματικὸς τύπος, ἀντὶ *λένε*, ποὺ τὸν ἔβαλε κεῖ ὁ ποιητὴς γιὰ τὴν δημοτικοκαταληξία, ἀλλὰ κι' ἐπειδὴ ταίριαζε στὸ εἶδος τοῦ ποιήματος:

Τῆς Θράκης τὰ χωριὰ πολλά,
Σὰν τὴ Βοζῶ κανένα·
Μὲ γειτονιὰ στὰ χαμηλὰ
Ποὺ Πλάτσα *τήνε λένα*,

δηλαδὴ «τὴ λένε, τὴ λέγουν, ὀνομάζεται Πλάτσα». Οἱ τόμοι ποὺ ρωτᾶς ὑπάρχουν. Ἀπὸ τὰ βιβλία τοῦ κ. Ξ., ἐκτὸς τῆς «Ἀδελφούλας», μπορεῖς νὰ διαβάσῃς τὸ «Παιδικὸ» καὶ τὴ «Μαργαρίτα Στέφα».

Ἡ *Γενναία Σπάρτη*, στὸ πρῶτο της γράμμα ποὺ τόσο μοῦ ἄρεσε, μοῦ γράφει καὶ τὰ ἑξῆς: «Κανένα ἄλλο περιοδικὸ δὲν μ' εὐχαρίστησε δσο οὐ. Εἶσαι τὸ καλύτερο, τὸ ἠθικώτερο καὶ μὲ μιὰ λέξη τὸ μόνο περιοδικὸ ποὺ ἁρμόζει σὲ νέους καὶ σὲ παιδιά. Μὴ νομίσῃς πὼς αὐτὰ σοῦ τὰ λέω ἀπὸ κολακεία (Ποτέ!) Λέω τὴν ἀλήθεια. Καὶ σὺ στὸ ἑξῆς θὰ εἶσαι ἡ μητέρα μου, ἡ ἀδελφή μου, ἡ πιὸ ἀγαπημένη μου φίλη. Γι' αὐτὸ ἀπ' τὴν ἀρχὴ, βλέπεις, σοῦ γράφω καὶ μὲ τόση οἰκειότητα . . .» Κι' ἔτσι νὰ μοῦ γράφῃς πάντα κλὸ μου παιδί.

Ἀπὸ τὴν *Ἀνεμώνη τοῦ Βουνοῦ* πληροφοροῦμαι ὅτι ἕνα Κινηματοθέατρο στὴν Ἀλεξάνδρεια παίζει τώρα τὸν «Τζάκ». — Βλέπετε λοιπὸν τί ἔργα «ἔν' αὐτὰ ποὺ δημοσιεύω; Τὰ διαβάζετε σὲ μένα κι' ἔπειτα τὰ βλέπετε καὶ στὸν Κινηματογράφο, δπως εἴδατε ἄλλη φορὰ τὸ «Χωρὶς Οἰκογένεια», τὸ «Μικρὸ Λόρδο», ἄλλα καὶ τώρα τὸν «Τζάκ». — Δυσκολεύτηκα καὶ τετράδια ἔστειλα.

Σύμμωνοι, *Ἑλλ. Ἰδεώδες*. Γιὰ τὸ ἄλλο, παραδρομή: ὁ Διαγωνισμὸς Λευκῶν Δέξεων ἦταν καὶ μένει πάντα Μεγάλος. Διαγωνισμὸ Φωτογραφίας ἐλπίζω νὰ προκηρύξω. Κι' ὁ Διάλογος αὐτὸς ποὺ μοῦ στέλνεις; Εἶναι γιὰ τὴ Σελίδα: Ἀδύνατο νὰ δεχθῶ τόσο μεγάλο κομμάτι! Ὁ κ. Ξ. ἔλαβε τὴν ἐπιστολή σου καὶ τὴ διάλεξη τῆς κυρίας, ἀλλὰ δὲν βρίσκει τὸ θέμα κατάλληλο γιὰ παιδιά· δηλαδὴ τὰ παιδιὰ δὲν ἐνδιαφέρονται γιὰ τοὺς τρόπους διδασκαλίας ποὺ ἐφευρίσκουν οἱ μεγάλοι. Μόνο ἂν ἔβλεπε τὴν Ἔκθεση, θὰ μποροῦσε νὰ γράψῃ γιὰ τοὺς μικροὺς ζωγράφους.

Ὁ *Ὀραίας Ἐπιστολὰς* μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Νεόριαν, Γλυκεία Χαραυγή, Πνεῦμα τοῦ Κυνηγοσφαλάκη, Εὔα, Προσκοπάκι, Ζηλεμένο Κάστρο, Ζουλέϊκα, Ἀστραπόβροντο, Ἄστρο Ἀραπάκι, Αἰγυπτία, Βραΐλα, Βαλέντσια, Θαΐς, Αἰγόκλημα, Πόθος τῶν Γραμμάτων, Καμάρι τῆς Μητέρας, Μή-με-Λησμόνει, Ροδόλφος Βαλεντῖνο, Μικροσμέγας, Ἀφρισμένο Κῦμα, Ἀεράκι τῆς Πόλης* καὶ *Κυνηγέτις Ἄρτεμις*. — Ἐξετέλεσα τὶς παραγγελλες τανε καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλά των λόγια. Στὸ ἐρχόμενο, δσο μπορῶ, θἀπαντήσω.

Ξεσπαθώνετε γιὰ τὸ Δωδεκασέλιδο!

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Στὸ ριζοδούνι» τοῦ *Φοίβου*. Δὲν εἶν ἄσχημο δέβεια. Κάτι θέλει νὰ πῇ. Ἀλλὰ δὲν τὸ λέει. Ἡ στιχουργικὴ ἀτεχνία κι' ἡ ἐκφραστικὴ ἀπειρία ἐμποδίζουν. Ὁ *Φοῖβος* πρέπει νὰ γυμνασθῇ ἀκόμα πολύ. — «Ὁ Φυλάργυρος» καὶ ὁ «Σκοτωμένος Στρατιώτης» τοῦ *Παράξενου*. Ἀτεχνα καὶ τὰ δυό. Τὸ πρῶτο μάλιστα ἔχει καὶ θέμα ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ἐνδιαφέρῃ παιδιά. — «Στὸ δάσος» τῆς *Μεγαλόπρεπης Ἴδης*. Πολὺ μεγάλο. Καὶ προπάντων σχετικῶς μὲ τὸ θέμα. Αὐτὸ ἔπρεπε νἀναι τὸ μισό. Ἡ *Μ. Ἴδη* μπορεῖ νὰ τὸ περιμαζέψῃ, νὰ τὸ συντομέψῃ καὶ νὰ μοῦ τὸ ξαναστείλῃ, γραμμένο ὅμως καὶ μέ πιό... μαῦρο μελάνι, γιατὶ πολὺ κουράσθηκα νὰ τὸ διαβάσω. — «Νὰ θυμᾶσαι πάντα ὅτι ἔχεις ὑποδούλους ἀδελφοὺς» τοῦ *Γίνου Βούγα*. Ἀτεχνο. Μιὰ πατριωτικὴ διδασκαλία δὲν εἶναι θέμα γιὰ παιδί. Καὶ μεγάλοι πολλὲς φορὲς πέφτουν ἔξω. Πιὸ εὐκολα, πιὸ παιδικὰ θέματα, παιδιά μου! — «Ὁ Καλλιτέχνης» τοῦ *Χαμινιοῦ*. Καλογραμμένο, ἀλλὰ πολὺ ρομαντικό. Κι' ἀφίνει πολλὲς ἀμφιβολίες ἂν ἡ ψυχολογία ἑνὸς μεγάλου καλλιτέχνη μπορεῖ νὰ εἶναι τέτοια. Δὲν ἔγινε τέλος πάντων ὅπως ἔπρεπε. Θέμα δύσκολο κι' αὐτό! — «Ἡ ζωὴ τοῦ βόσκοῦ» τῆς *Ψαροπούλας*. Μοῦ φάνηκε κάπως φαντασιακή. Ὁπωσδήποτε ἀραδιάζει κοινὰ πράγματα. Γιὰ πρῶτο ὅμως εἶναι πολὺ καλὸ κι' εἶμαι βέβαιη ὅτι θὰ λάβῃ δεύτερο καλύτερο. — «Ζωὴ στὸ χωριὸ» καὶ «Τ' ὄνειρο τοῦ ὀρφανοῦ» τοῦ *Τρελοκόρετσου*. Κι' αὐτὰ ἔπεσε ἄτεχνα πρωτόλεια, ποὺ ὑπόσχονται ὅμως κάτι τί. — Διάβασα καὶ μερικὰ ἄλλα ἀπ' τὰ ἀτέλειωτο σωρό, ποὺ γι' αὐτὰ θὰ μιλήσω στὸ ἐρχόμενο. Περίεργο εἶναι ὅτι σήμερα δὲν βρῆκα οὔτ' ἕνα γιὰ ἔγκριση!

ΕΓΚ

σεις σου, ἂν καὶ λίγες, μπῆκαν στὸ διαγωνισμό·) *Ἐλαφίναν* (ἐλπίζω κι' εὔχομαι νἄχῃς τὴν ἴδια ἐπιτυχία καὶ στὰ «πιὸ δύσκολα» σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα γράφεις καὶ περιμένω νὰ μοῦ γράφῃς συχνότερα τώρα τὶς διακοπές·) *Ἐληὰν* (χαριτωμένο τὸ γραμματάκι σου· μόνο ποὺ κάνεις καιροὺς καὶ χρόνια νὰ μοῦ γράφῃς! ἀλήθεια, ἅμα σφίξουν οἱ ζέστες, θὰ πάρῃς καὶ σὺ τὰ βουνὰ σὰν τὸν Μπέμπη; δὲν τὸ πιστεύω ὅμως νὰ διαλέξῃς κανένα ξερόλοφο σὰν τοῦ Προφήτ' Ἠλία...) *Θύρσιν* (θὰ εἶδες τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου σου· χαίρω ποὺ ἀποφάσισες νὰ μοῦ γράψῃς, καὶ παραστικὰ τῆς ξαδέλφης σου ποὺ «τῆς ἔκαμαν βεντούζες, ἀλλὰ χωρὶς νὰ τὴν κάψουν σὰν τὸν 'Ανανία»...) *Χαμόγελο* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλὰ λόγια·) *Ἀνθισμένην Λεμονιὰν* (πολὺ μοῦ ἄρεσε τὸ πρῶτο σου γράμμα κι' ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ γράψῃς συχνά·) *Νάρκισσον* (ναί·) *Παραπονεμένην Μοναστηριώτισσαν* (σὺ πρέπει νὰ ἐκλέξῃς· τριμηνιαία τῆς Κ. Μ. δὲν ἔλαβα·) *Ἄγγελον Νίκης* (κι' ἐγὼ χαίρω πολύ·) *Ἀρχανιωτοπούλαν* (ναί, τιμᾶται 28.50·) *Σγουρόμαλλην* (ἔσωσιλα·) *Ἐλένην Δημοπούλου* (εὐχαριστῶ πολύ·) *Χιόνι, Φωτιάν, Μαῦρον Πρίγκιπα* κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *13 Ἰουνίου*, θὰ παντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 233 Διαγωνισμοῦ.

Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 18 Αὐγούστου).

426. Λεξίγριφος

Συμφώνησαν τὰ τρία ἄλιτα, ὀϊ- [μένα,
Κι' ἄσχημη μοῦ σκαρώσανε δου- [λειά :
Λεφτὸ στὴν τσέπη μου δὲν ἄφη- [σαν οὔτ' ἕνα
Κι' ἐγὼ τραβάω τώρα τὰ μαλλιά.

Μηλολόνθη

427. Δογοπαικτικὸς Λεξίγριφος

Ἂν ὁ Κὰρ τώρα μπορέσῃ
Ὁτιδήποτε νὰ βάλῃ,
Πῶς εὑρέθη θὰ πορέσῃ
Σ' Ἀποκριὰς ἀνεμοζάλη.

Μηλολόνθη

428. Στοιχειόγριφος μετὰ Τονογρίφου

Ἄνθρωπος τῆς Γραφῆς σφαγμέ-
Κατόρθωσε νὰ βρῇ κεφάλι, [νος
Τὸν τόνο του νὰ μεταβάλῃ,
Καὶ πύργος βρέθηκε κτισμένος,
Ἀπ' τὴ Γραφὴ γνωστὸς καὶ πάλι.

Μηλολόνθη

429. Διπλοῦς Μεταγραμματισμὸς

Νὰ δέχεται νερό, μὲ Κᾶ,
Νᾶναι, μὲ Πῖ, γνωστὸ ποτάμι,
Καὶ στὸ νερὸ νὰ ζῇ, μὲ Γᾶ,—
Ποιὸς θὰ τὸ βρῇ καὶ θὰ τὸ κάμῃ;

Μηλολόνθη

430. Ἀναγραμματισμὸς

Δόνηση σεισμικὴ ἂν κλονίσῃ
Κάποιο, κοντὰ στὴν Κίνα, Κράτος,
Κι' ὁ λύτης πρόθυμος ἂν τρέξῃ
Ἀπὸ συμπάθεια γεμάτος,
Τὴν πιὸ γλυκειὰ τοῦ κόσμου λέξη
Σὰν ἀμοιβή του θὰ παντήσῃ.

Μηλολόνθη

431. Πυραμὶς

\+
* + *
* * + * *
* * + * * *
* * * * + * * * *
* * * * * + * * * * *

Κατὰ σειρὰν ἐκ τῶν ἄνω: σύμφωνον, ἐπιρρημα χρόνου, Μοῦσα, ἱστορικὸν χωρίον τῆς Ἑλλάδος καὶ δημῶδες ὄνομα ποταμοῦ, βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, ἐξέγερσις ἐναντίον ἐξουσίας ἢ τυραννίας.

Οἱ σταυροὶ καθέτως ποταμὸς τῆς Ἠπείρου.

Μάγισσα

432. Ἐπιγραφὴ

Κ Ν Α Ο Β
Ο Σ Ε Ν Α Ν
Μ Η Μ Σ Ρ Ι
Ι Ν Σ Υ Α Ε
Θ Π Π
Ο Ο Ε Ο Σ Ν
Τ Π Ν Ω Υ Ι
Ε Α Ι Ρ Ο Α
Ι Ε Η Τ Μ

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Μάγισσα

433. Μαγικὴ Εἰκὼν ἄνευ εἰκόνος

— Τάκη, πόσα παλιόπαιδα κου βάλησες ἐδῶ; Θὰ μᾶς τὸν ρημάξουν!

— Ποιόν;

— Αὐτὸν ποὺ εἶπα.

Μάγισσα

434. Ἐλλιποσύμφωνον

ει - ωα - ηω - ιη - οο - αο - α - ηω

Μάγισσα

435. Γρίφος

Πάνω τί + β1 ι + β1 ἢ Ἄννα γκε ::

Μάγισσα

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

436. Metagramme

Le vieux cheval, l'haridelle,
Dont la tête tristement s'est [courbée,
Tont à coup, par le changement [d'elle,
Dans un creux a falli de tom- [ber.

(Πρωτότυπον) Μηλολόνθη

437. Sans Voyelles

n-bch-cls-jms-n-ntr-mch

Μάγισσα

("Ολαι αἱ ἀνωτέρω Ἀσκήσεις ἐλήφθησαν ἀπὸ βραβευθείσας Συλλογὰς τοῦ 226ου Διαγωνισμοῦ).

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 14

195. Κουκουβάγια (κούκου, βάγια.)—196. Ψαρὰς-παράς.— 197. Πνὺξ-νύξ.—198.

Α Α Α
Ι Τ Α
Γ Τ Α
Κ Ε Φ Α Λ Ο Σ
Β Α Ι
Α Ο Ο
Κ Σ Ν

199. Ἡ ὀμπρέλλα.—200. Ὁ ἀέρας. (Εὐαγγελία Ἐρασμία...)—201-203. 1, Μῆλα (μίλα.) 2, Σῦκο (σήκω.) 3, Ἀχλάδι (ἄχ, λάδι!)—204. ΚΥΠΡΟΣ-ΠΑΤΜΟΣ (Κῆπος, Ὑπάτη, Πάτραι, Ρώμη, Ὀβόλος, Σηστός.)—205. Ὁ Ἰσαὰκ ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰακώβ.—206. *Κτῆσαι ἄϊδια* (κτ' εἰς εα, ιδι' α.)—207. Tibre-Tigre.—208. Le repentir appelle le pardon.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὸ στοιχεῖο δρ. 6 (τὸ ἐλάχιστον τίμημα.) Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1.

Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3.

Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

|ΚΖ' — 576|

Λατάνια μου, γιὰ τὰ γενέθλιά σου. δέξου ἕνα μπουκετάκι μ' εὐχὲς τῆς καρδιᾶς μου. Ἡ Βραΐλα σου.

|ΚΖ' — 577|

Λατάνια μου, γιὰ τὰ γενέθλιά σου, δέξου μύριες εὐχὲς δροσισμένες μὲ τὴν ἀγάπη τῆς: Μιμόζας σου.

|ΚΖ' — 578|

Ὅσοι μοῦ ζήτησαν Μ. Μυστικὰ ἂς στείλουν στὴν διεύθυνση: Πιπίναν Ζαντέ, Πύργον Μιμόζα

|ΚΖ' — 579|

Εἰσερχόμενος εἰς τὸν Διαπλασόκοσμο, χαιρετῶ ὅλους καὶ ὅλας.

Ἀντιλλάσσω Μ. Μυστικὰ ἀπ' εὐθείας μὲ ὅλους. Δ/σις: Mr Georgadopoulos (Διὰ τὸν Νικόλα), 5, Rue Salmi, Choubrah, Caire (Egypte). Μινέρβας

|ΚΖ' — 580|

Α ΜΛΕΤ, τὰ ἀντιπυρετικὰ δοηθοῦν τὸν ἄνδρωπον γὰ ζῇ. Ἀλλά, εὐλογημένε, λύσε πρῶτα τὸ ζήτημα «νὰ ζῇ κανεὶς ἢ νὰ μὴ ζῇ;» ΚΟΛΟΚΥΘΟΣΠΟΡΟΣ

|ΚΖ' — 581|

Εκλαμπρότατε Σεΐχη, προσβάλλεις τὸν τίτλον κοιμώμενος ἔτσι. Κίρκη, συμμαχοῦμε; Ἰολὲ

|ΚΖ' — 582|

ΑΡΚΟΝΤΟΠΟΥΛΑ, μὲ μεγάλη εὐχαριστηση δέχομαι τὴν ἀλληλογραφία ποὺ μοῦ προτείνεις. ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΗ ΙΑΗ

|ΚΖ' — 583|

Βασίλισσα στὶς Παπαρούνες, Ἀλαφροΐσκιωτη, Ἄγη, Χαιουμάκι, Γιοῦ-Γιοῦ, Βεατρίκη, Γιούλη Ἄνθη, Κρινόλευκη Νεράϊδα, Ἠλιογέννητη, Ἀγνὴ Ψυχούλα, Λέλια, Σόνια, Σκανδαλιάρα, Σιλουέττα, Φιλόσοφη, Ἰνδιάνα, Χρυσομαλλοῦσα τῶν Σφακιῶν, Κυρὰ-Κυραλίνα, Πικρὴ Σκλαβιά, Μίρκα, Αἰγυπτία, Μιράντα, Μυρίνη, Μιρέλλα, Διαβατικέ, Συρανώ, Ντόριαν, Φωτεινέ, Ἰδανισμέ, Ἄλκη, Φλώρια, Ρόδον τῆς Ἐρήμου, Ἀτλάντα, Βραΐλα, Λατάνια, Μάρβελ, Μάγισσα, Νὰ περιμένουμε τετραδάκια καὶ κάρτες Σας; Δ/σις: Εὐγενία Κουμαριανοῦ, Μυτιλήνη.

Ἀνατόλια, Ἀφρισμένο Κῦμα

(ΚΖ' — 584)

Αποτελέσματα (ΚΖ'—319) Διαγωνισμοῦ μου: Βραβεύω τὸν Φραγκίσκο, διότι μόνον αὐτὸς πῆρε τὸν ἀριθμόν· λοιποὺς εὐχαριστῶ. Φραγκίσκο, στεῖλε δρ. 5 ταχυδρομικά. Κελεμὲς

|ΚΖ' — 585|

ΜΑΓΕΜΕΝΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

Αρχηγός: ΜΑΓΕΜΕΝΗ ΒΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟ
Γραμματεύς: ΜΑΓΕΜΕΝΗ ΒΑΣΙΜΟΠΟΥΛΑ
Ταμίας: ΜΑΓΕΜΕΝΗ ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΗ

«ΕΡΜΗ», «ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ», εἴμαστε παντοδύναμοι. Θέλουμε σύμμαχο δυνατό. Ὁ δυνατότερος ἂς γράφῃ γρηγορα: Ἀλεξάνδ. Ῥάπτου, ὁδὸς Τσάμη Καρατάσσου 53, Ἀθήνα. Ζητοῦμε ἀντιπροσώπους.

(ΚΖ' — 586)

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΩΝ

ΑΠΟΡΙΑ: Ἄραγε ἐπειδὴ εἶναι Φιλεξηρνικὸς ὁ σύλλογος «Τιτάνα» δὲν ἐγκρίνει τὸ ὄνομά μας ἢ γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν προστασία τοῦ «Ἑρμῆ»;

«Ἑρμῆ», μάθετε καὶ σὺ καὶ ὁ κόλακας «Τιτάνα» ὅτι ὀνομασθήκαμε «ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΙ» γιατὶ τὰ φεροδώνυμα τοῦ διοικητικοῦ μας συμβουλίου εἶναι παρμένα ἀπὸ ἕνα μυθιστόρημα βυζαντινῆς ὑποθέσεως!! ἀπὸ τὸ «Τὸν καιρὸ τοῦ Βουλγαροκτόνου».

|Κ' — 587|

«ΑΟΧΑΣΜΕΝΗ ΚΡΗΤΗ»

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Πάρραμα: (ΚΖ' — 509). Λῆξις προθεσμίας 15 Ἰουλίου ἀντὶ Ἰουνίου.

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ - ΣΥΛΛΟΓΟΙ, ἂν μᾶς ὑποστηρίξετε, θὰ σᾶς ὑποστηρίξουμε... ἄγρια! Ὅσους ἔστειλαν εὐχαριστοῦμεν. Ἀπ' ὅσους ὑπεστηχίξαμε περιμένομεν. ΕΜΠΡΟΣ!

Τῶν Διαγωνισμῶν:
ΤΙΜΗΜΕΝΑ ΣΦΑΚΙΑ

|ΚΖ' — 588|

Βραβεύω μόνον Λάδαρον τοῦ 21 (ΚΖ'—245). Λίγες ἀπαντήσεις. Λοιποὺς εὐχαριστῶ. ΑΡΙΩΝ

Νέος Τιμοκατάλογος

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος καὶ 19ος. Ἕκαστος τόμος δρ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δραχ. *28,50* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχ. *35* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1926) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 33 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄρραφος δρ. *80* καὶ ραμμένος δρ. *85*. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δραχ. *5* ὁ ἄρραφος καὶ δρ. *15* ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. *23* εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ

ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ἀπὸ τοὺς ἐν παρενθέσει ἀριθμούς, ὁ πρῶτος εἶναι τὰ ταχυδρομικὰ τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ ὁ δεύτερος τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

Ὁ Ἄγγελος τῆς Ἀγάπης, (μὲ 60 εἰκόνας) δρ. 30 (10 καὶ 12).

Ἡ Ἀδελφούλα μου, μυθιστόρημα Γρ. Ξενοπούλου (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 17.50 (5,50 καὶ 7,50)

Τὸ Βιβλίον τῆς Συμπεριφορᾶς, δρ. 7. (3.50 καὶ 5,50).

Τὸ Θῦμα τοῦ Φθόνου, (μὲ 20 εἰκόνας) δρ. 25. (6 καὶ 9).

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό, Δημοτικὰ Παραμύθια, Τόμος Α'. Συλλογὴ Γεωργίας Ταρσούλη. Ἄδετο δρ. 40. Δεμένο δρ. 45 (9,50 καὶ 11,50).

Παιδικὸν Θέατρον, Γρ. Ξενοπούλου, δι' ἑορτὰς Σχολείων καὶ Οἰκογενειῶν, Α' Τόμος δρ. 15. (5,50 καὶ 7,50). Β' Τόμος δρ. 15. (5,50 καὶ 7,50).

Παιδικὸν Πνεῦμα, (2 τομίδια. Β' καὶ Γ') ἕκαστον δρ. 2,50. (1,50 καὶ 3).

Πρόας ὁ Νικίου, (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 25 (7 καὶ 9,50).

Ὁ Πυρειοπώλης, (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 25. (6 καὶ 9,50).

Ὑπὲρ Πατρίδος, (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 25. (7 καὶ 9,50).

Ὁ Φώτης, ἔμμετρον διήγημα δρ. 7. (3.50 καὶ 5,50).

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ γραφεῖον μας, ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

ΤΥΠΟΙς ΚΕΝ. Ε. ΣΕΡΓΙΔΑΟΥ· ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΥΓΟΥ 19, ΑΘΗΝΑΙ